

25. Персонажи романа-эпопеи «Война и мир»
А) Пьер Безухов
В) капитан Тушин
С) Хлестаков
D) Рахметов
E) Базаров
F) Болконский
G) Евгений Онегин
H) капитан Копейкин
26. Писатели, творчество которых относится к акмеизму
А) Н.С.Гумилев
В) С.А.Есенин
С) А.А.Блок
D) В.Я.Брюсов
E) В.В.Хлебников
F) В.В.Маяковский
G) Ф.К.Сологуб
H) О.Э.Мандельштам
27. Герои произведений, которые относятся к типу «лишних людей»
А) Макар Девушкин
В) Дмитрий Лопухов
С) Евгений Онегин
D) Илья Обломов
E) Владимир Ленский
F) Аркадий Кирсанов
G) Самсон Вырин
H) Григорий Печорин
28. А.С. Пушкин – автор произведений
А) «Демон»
В) «Ревизор»
С) «Капитанская дочка»
D) «Шинель»
E) «Цыганы»
F) «Тарас Бульба»
G) «Герой нашего времени»
H) «Евгений Онегин»

ЕСКЕРТУ:

Егер тестілеу уақытында түсушіден шпартатқалар, оқулықтар және басқа да әдістемелік әдебиеттер мен калькулятор, фотоаппарат, мобильді байланыс құралдары (пейджер, ұялы телефондар, планшеттер, iPad, iPod, iPhone, SmartPhone), радиоэлектрондық байланыстың кез келген түрі (Wi-Fi, Bluetooth, Dect, 3G, 4G, сымды және сымсыз құлаққаптар), ноутбуктер, плейерлер, модемдер (сонымен қатар мобильді роутерлер) табылған жағдайда, Министрлік өкілі, аудитория кезекшісі және түсушінің қатысуымен **«Аудиторияда тыйым салынған заттың тәркіленуі және аудиторияда тәртіп сақтау ережесін бұзған түсушіні аудиториядан шығару туралы»** акті толтырылады. Министрлік өкілінің шешімімен түсуші аудиториядан шығарылады және тест нәтижесі жойылады.

Түсуші тестілеуге берілген уақыт аяқталған кезде емтихан материалдарын өткізуден бас тартқан жағдайда оның жұмысы өңделмейді.

Тестілеу нәтижелерін Ұлттық тестілеу орталығының сайты www.testcenter.kz арқылы көруге болады.

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

- Өндіруші шаруашылық пайда болды:
  - Палеолитте
  - ☒ Мезолитте
  - Неолитте
  - Қола дәуірінде
  - Мыс-тас дәуірінде
- Ежелгі үнді-иран тілінде «ратайштар» деп аталғандар:
  - үйсін егіншілері
  - қаңлы хандары
  - ☒ ғұн зергерлері
  - сармат абыздары
  - сақ жауынгерлері
- Шығыс Түрік қағанатын қуатты мемлекетке айналдырған қаған:
  - Мұқан
  - ☒ Тардуш
  - Қапаған
  - Бумын
  - Қара Еске
- Екі жағынан да өңделген қарапайым шапқыш тас құрал:
  - Болос
  - Нуклеус
  - Кетпен
  - Бифас
  - ☒ Гарпун
- Орда Еженнің ұрпағы Ұрыс хан билеген мемлекет:
  - Ақ Орда
  - Сібір хандығы
  - ☒ Ноғай Ордасы
  - Алтын Орда
  - Моғолстан
- Қазақстанда фермерлік шаруашылықты құру мен дамытуға талпынған тұлға:
  - Ш.Берсиев
  - И.Худенко
  - Н.Ким
  - А.Қадыров
  - ☒ Ж.Қуанышбаев

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

- Элементы сюжета
  - кульминация
  - анафора
  - сравнение
  - завязка
  - инверсия
  - аллитерация
  - эпилог
  - метафора
- Б.Пастернак проявил одаренность в
  - публицистике
  - литературной критике
  - философии
  - музыке
  - архитектуре
  - теологии
  - живописи
  - медицине
- Эпизод дуэли в произведениях
  - В.В.Набокова «Машенька»
  - А.С.Пушкина «Евгений Онегин»
  - А.С.Куприна «Олеся»
  - Н.В.Гоголя «Ревизор»
  - Н.С.Лескова «Левша»
  - А.С.Грибоедова «Горе от ума»
  - М.Ю.Лермонтова «Герой нашего времени»
  - И.С.Тургенева «Отцы и дети»
- Литературный образ «маленького человека»
  - Степан Парамонович Калашников (поэма М.Ю. Лермонтова «Песня про царя Ивана Васильевича, молодого опричника и удалого купца Калашникова»)
  - Макар Девушкин (повесть Ф.М. Достоевского «Бедные люди»)
  - Карл Иванович (повесть Л.Н. Толстого «Детство»)
  - княгиня Трубецкая (поэма Н.А. Некрасова «Русские женщины»)
  - Сальери (трагедия А.С. Пушкина «Моцарт и Сальери»)
  - Самсон Вырин (повесть А.С. Пушкина «Станционный смотритель»)
  - Петр Андреевич Гринев (повесть А.С. Пушкина «Капитанская дочка»)
  - Акакий Акакиевич Башмачкин (повесть Н.В. Гоголя «Шинель»)

14. Герой романа М.Ю. Лермонтова «Герой нашего времени» Печорин убивает Грушницкого на дуэли в повести
- «Тамань»
  - «Максим Максимыч»
  - «Бэла»
  - «Княжна Мери»
  - «Фаталист»
15. Реальные события, составившие историческую основу повести А.С. Пушкина «Капитанская дочка»
- крестьянская война
  - мировая война
  - «холодная» война
  - Отечественная война
  - гражданская война
16. Поговорка
- Сидит девица в темнице, а коса на улице.
  - Корабли лавировали, лавировали, да не вылавировали.
  - На чужой стороншке рад своей вороншке.
  - В семи дворах один топор.
  - Счастье без ума - дырявая сума.
17. В классицизме дворяне и богатые горожане – обычные персонажи
- «высокой» комедии
  - трагедии
  - оды
  - басни
  - эпической поэмы
18. Эпизод, в котором Базаров перестраивает взгляды на любовь и человеческую индивидуальность
- приезд Кирсанова
  - объяснение в любви к Одинцовой
  - дуэль Базарова и Павла Петровича
  - первый приезд к родителям
  - встреча с Фенечкой
19. Тип «маленького человека» показан в образах
- Самсона Вырина, Макара Девушкина
  - Акакия Акакиевича, Евгения Онегина
  - Хлестакова, Евгения Базарова
  - Савельича, Родиона Раскольникова
  - Григория Печорина, Петра Гринёва
20. «Маленькая трилогия» А.П. Чехова
- «Дама с собачкой», «Хамелеон», «О любви»
  - «Толстый и тонкий», «Хамелеон», «О любви»
  - «Ионыч», «Хамелеон», «О любви»
  - «Крыжовник», «Человек в футляре», «О любви»
  - «Дом с мезонином», «Хамелеон», «О любви»
7. Кеңестік биліктің 1921 жылы наурыз айында енгізген экономикалық саясаты:
- Жаңа экономикалық саясат
  - Индустрияландыру
  - Ұжымдастыру
  - Әскери коммунизм
  - Кеңестендіру
8. Қазақстанда қос өкімет орнады:
- Азамат соғысы кезінде
  - Жаңа экономикалық саясат кезінде
  - Ұжымдастыру кезінде
  - Ақпан төңкерісінен кейін
  - Қазан төңкерісінен кейін
9. 1925 жылы Қазақ АКСР-і Кеңестерінің V съезінде қабылданған шешім:
- Іс-қағаздарды қазақ тілінде толтыру
  - Жаңа экономикалық саясатын енгізу
  - Латын әріпіне көшу туралы
  - Әскери коммунизм саясатын енгізу
  - «Қазақ» атауын қалпына келтіру
10. «Адамға табын, Жер енді!» поэмасының авторы:
- Ж.Молдағалиев
  - О.Сүлейменов
  - І.Есенберлин
  - Ә.Нұрпейісов
  - Ғ.Мүсірепов
11. XX ғасырдың 60-жылдарында Мәскеуде оқып жүрген қазақ жастарынан құрылған саяси және ағартушылық мақсаттағы ұйым:
- «Бірлік»
  - «Тайпұбар»
  - «Талап»
  - «Жас қазақ»
  - «Жас тұлпар»
12. 1997 жылы қазанда:
- «Жаңа әлемдегі жаңа Қазақстан» бағыты жарияланды
  - «Болашақтың іргесін бірге қалаймыз» жолдауы жарияланды
  - Дамыған 30 елдің қатарына қосылу міндеті айқындалды
  - Дамыған 50 елдің қатарына қосылу міндеті айқындалды
  - «Дағдарыстан жаңару мен дамуға» жолдауы жарияланды

13. Авторлармен еңбектерін дұрыс сәйкестендіріңіз:
 1. Құрманғазы Сағырбайұлы; 2. Тәттімбет Қазанғапұлы; 3. Дәулеткерей Шығайұлы; 4. Біржан Қожағұлұлы; 5. Жаяу Мұса Байжанұлы.
 А. «Бес төре»; Ә «Адай»; Б «Желдірме»; В «Ақтентек»; Г. «Бозторғай»
 А) 3-В; 1-А; 2-Ә; 4-Б; 5-Г
 В) 4-Б; 2-В; 5-Г; 3-Ә; 1-А
 С) 5-Г; 2-Б; 4-Ә; 1-В; 3-А
☒ Д) 1-Ә; 2-А; 3-Б; 4-В; 5-Г
 Е) 3-Ә; 2-Б; 4-А; 1-Г; 5-В
14. Ірі қала әкімдерінің Қарақытай билеушісіне жыл сайын төлеген жер салығы:
☒ А) Ихта
 В) Зекет
 С) Қалан
 Д) Құшыр
 Е) Харадж
15. XVI ғасырдың 70-жылдары Хакназар ханның билігінде болған өңір:
 А) Сыр бойындағы барлық қалалар
 В) Сібір хандығының аумағы
 С) Жетісудың шығысы
 Д) Өзбек хандығының жері
☒ Е) Жетісудың батысы
16. 1530-1605 жылдары өмір сүрген белгілі жылнамашы:
 А) Масуд ибн Усман Кухистани
 В) Мұхаммед Хайдар Дулати
☒ С) Қадырғали Қосымұлы Жалайыри
 Д) Әбілғазы Бахадур
 Е) Өтеміс қажы
17. Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы (ТМД) құрылды:
 А) 1991 жылы 13 желтоқсанда Ашхабадта
 В) 1991 жылы 8 желтоқсанда Минскіде
 С) 1991 жылы 21 желтоқсанда Алматыда
 Д) 1991 жылы 18 тамызда Бишкекте
☒ Е) 1991 жылы 19 тамызда Мәскеуде
18. 1859 жылы Ұлы жүз бен Қырғыз елінің солтүстік шекарасына тұрғызылған бекініс:
☒ А) Қоқан
 В) Лепсі
 С) Іле
 Д) Қастек
 Е) Торғай

7. Автор строки стихотворения «Родина»:
«Люблю отчизну я, но странною любовью!»
 А) С.А. Есенин
 В) Ф.И. Тютчев
 С) А.А. Фет
 Д) А.А. Блок
 Е) М.Ю. Лермонтов
8. Автор «Повестей Белкина»
 А) А.С. Пушкин
 В) Н.В. Гоголь
 С) И.С. Тургенев
 Д) Ф.М. Достоевский
 Е) В.А. Жуковский
9. Автор романа «Бедные люди»
 А) М.Ю.Лермонтов
 В) А.С.Пушкин
 С) И.А.Гончаров
 Д) Л.Н.Толстой
 Е) Ф.М.Достоевский
10. А.С. Пушкин написал
 А) повесть «Пиковая дама»
 В) поэму «Демон»
 С) роман «Обломов»
 Д) поэму «Мцыри»
 Е) роман «Отцы и дети»
11. Противопоставление содержится в пословице
 А) «Красна речь пословицей»
 В) «Повторенье – мать ученья»
 С) «Родимая сторона – мать, а чужая – мачеха»
 Д) «На чужой стороншке рад своей воронущке»
 Е) «Злой человек, как уголь: если жжёт, то чернит»
12. Изменённое имя персонажа поэмы А.С. Пушкина «Полтава»
 А) Петр I
 В) Мария
 С) Кочубей
 Д) Карл XII
 Е) Мазепа
13. «Золотое слово» Святослава в «Слове о полку Игореве» помогает автору раскрыть
 А) внешность героев
 В) тему дороги
 С) тему природы
 Д) идею произведения
 Е) основной конфликт

ОРЫС ӘДЕБИЕТИ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Перенесение человеческих качеств или черт живого существа на неодушевленные предметы и явления
  - A) метафора
  - B) метонимия
  - C) гипербола
  - D) инверсия
  - E) олицетворение
2. Эпический жанр устного народного творчества
  - A) былина
  - B) поэма
  - C) рассказ
  - D) дума
  - E) повесть
3. Драматический жанр литературы
  - A) рассказ
  - B) ода
  - C) баллада
  - D) роман
  - E) трагедия
4. Стихотворение С. Есенина «Шаганэ ты моя, Шаганэ» написано под впечатлением
  - A) встречи с Айседорой Дункан
  - B) поездки в Америку
  - C) встречи с девушкой в Закавказье
  - D) письма сестры Александры
  - E) поездки в родное Константиново
5. Тема преданности женщины своему долгу в произведении
  - A) «Полтава» А.С. Пушкина
  - B) «Княгиня Трубецкая» Н.А. Некрасова
  - C) «Тарас Бульба» Н.В. Гоголя
  - D) «Цыганы» А.С. Пушкина
  - E) «Судьба человека» М.А. Шолохова
6. Семейный конфликт и социально-политический показан в романе
  - A) И.С.Тургенева «Отцы и дети»
  - B) И.А.Гончарова «Обломов»
  - C) А.С.Пушкина «Евгений Онегин»
  - D) Л.Н.Толстого «Война и мир»
  - E) Ф.М.Достоевского «Бедные люди»

19. Б.з.б. 530 жылы сақ жеріне жорық жасаған:

- A) А.Македонский
- B) Кир
- C) Камбиз
- ☒ D) Аттила
- E) I Дарий

20. Хан 1368-1369 жж. өз атынан Сығанақ қаласында теңге соқтырады. Ол 1374-1375 жж. Еділ бойына қарай жорық жасап, Алтын Орданың астанасы Сарайды, Қажы-Тарханды алып, Кама бұлғарларын бағындырады. Бірақ Алтын Орданың уақытша билеушісі Мамайды жеңе алмайды:

Мәтінде сипатталған тарихи оқиғаны анықтаңыз.

- ☒ A) Алтын Ордада Тоқтамыс билігінің нығаюы
- B) Ақ Орданың Алтын Ордадан мүлдем оқшаулануы
- C) Әмір Темірдің Алтын Ордадағы жаулаушылық соғыстары
- D) Алтын Ордада Әмір Едіге билігінің күшеюі
- E) Алтын Орданың мемлекет ретінде жойылуы

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫНАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Нұрайдың әрқайсысы 9 тастан тұратын 555 үйіндісі бар. Ол үйінділерді біріктіріп, сонан соң оны әрқайсысы 5 тастан тұратын үйінділерге бөлді. Ол нәтижесінде қанша үйінді алғанын табыңыз

A) 999
B) 900
C) 111
D) 555
E) 888

2. Бөлімі 50-ге тең болатын қанша қысқартылмайтын дұрыс жай бөлшек бар екенін анықтаңыз

A) 25
B) 17
C) 18
D) 13
E) 20

3. Қандай да бір санға 10·11·12 көбейтіндісін қосқанда 2000 шықты. Осы санды табыңыз.

A) 680
B) 780
C) 1680
D) 880
E) 2680

$$\begin{array}{r} 11 \\ \times 12 \\ \hline 22 \\ 110 \\ \hline 132 \end{array} \quad \begin{array}{r} 2000 \\ - 1320 \\ \hline 6680 \end{array}$$

29. Предложения, имеющие в своем составе наречия в сравнительной степени

A) Лодка неслась все быстрее.
B) Чем жарче день, тем сладостней в бору.
C) А рассвет уже всё заметнее.
D) Сегодня спортсмен был быстрее.
E) Всё светлей становилось на улице.
F) Он выше моего брата.
G) Правда светлей солнца.
H) Она по характеру спокойнее сестры.

30. Сложное предложение, состоящее из двух простых предложений (знаки препинания не расставлены)

A) Сколько лет прошло с того дня никто не мог вспомнить.
B) Я понял зло которое творим вернуться к нам когда-нибудь должно.
C) Лживые люди меньше всего знают людей они слишком заняты тем чтобы скрывать свою суть.
D) Надвигалась гроза и когда тучи заволокли все небо солнце скрылось и стало темно.
E) Мне становится жутко и я чувствую как кровь быстрее обращается в моих жилах.
F) Много есть на свете хороших книг но эти книги хороши только для тех людей которые умеют их читать.
G) В поезде люди читают потому что скучно в трамвае все читают потому что интересно.
H) Велико лишь то что долговечно долговечно лишь то что справедливо.

ОРЫС ТІЛІНЕН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

25. Обращение стоит в середине предложения (знаки препинания не расставлены)

- A) Досуг мне разбирать выпы твои щенок.
 B) Храни достоинство свое повсюду человек!
 C) Ты стала вновь могучей и свободной страна моя!
 D) Крепче нашего братства нет на свете друзья!
 E) Подожди зима не надыхался я еще теплом!
 F) Не грусти успокойся родная.
 G) Милая моя все твои письма мне прочли.
 H) Крепко обнимаю тебя моя славная труженица.

26. Буква **ю** обозначает один звук в словах

- A) люстра, сюртук
 B) локтики, юнга
 C) юноша, сюита
 D) любовь, шоре
 E) юг, сюрприз
 F) полюс, юнкера
 G) व्योга, мюзикл
 H) поющий, лок

27. Фразеологизмы, являющиеся антонимами выражению «*важная птица*»

- A) смотреть сверху вниз
 B) птица высокого полёта
 C) провалиться сквозь землю
 D) мелкая сошка
 E) держать себя в руках
 F) последняя спица в колеснице
 G) бить баклуши
 H) шишка на ровном месте

28. Слово образовано приставочно-суффиксальным способом

- A) приличный
 B) приключение
 C) во-первых
 D) генетически
 E) временно
 F) присоединение
 G) эксклюзивно
 H) цивилизованно

4. Кестеде байқау тест нәтижелерінде алған ұпайлары берілген. Осы оқушылардың ұпайларының өзгеріс ауқымын табыңыз

Оқушылардың аты	Аружан	Әлішер	Аяулы	Темірлан	Рахат	Рамазан	Сабина
Байқау тест нәтижелері	125	96	115	130	128	132	114

- A) 36 ✓
 B) 42
 C) 128
 D) 120
 E) 54

$$\begin{array}{r} 132 \\ - 96 \\ \hline 36 \end{array}$$

5. Егер A, B, C әртүрлі цифрлары $A > B > C$ шартын қанағаттандырса, онда A цифры 3 рет, B цифры 2 рет және C цифры 1 рет қолданып жазылған ең үлкен санды табыңыз?

- A) AAABCSB
 B) AAABCCS
 C) AACSBAB
 D) AAACSBV
 E) AAABVCS ✓

$$\begin{array}{r} 333212337221 \\ 333211 \\ 333122 \end{array}$$

6. Қорапта 5 көк, 4 ақ және 6 сары түсті шар бар. Оларды араластырып, бір шар алынды. Алынған шардың сары болмау ықтималдығын табыңыз.

- A) 0,4
 B) 0,2
 C) 0,5
 D) 0,6 ✓
 E) 0,1

$$\frac{9}{15} = \text{моынамо}$$

оңу бөл.

7. Гүлзар 7 кг күріш сатып алайын деп еді 110 теңгесі жетпейді екен, аз ойланды да күріштің 5 кг-ын сатып алғанда 250 теңгесі артылып қалды. Күріштің бағасын анықтаңыз?

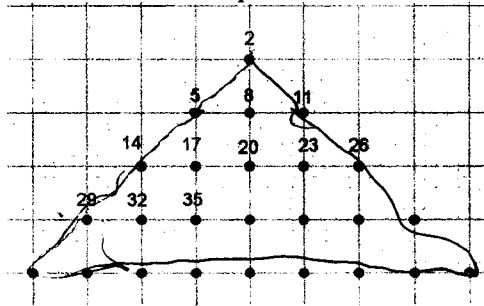
- A) 190 тг
 B) 160 тг
 C) 170 тг
 D) 150 тг
 E) 180 тг

7

8. Алты лақтың салмағына қарағанда бес қозының салмағы ауыр. Егер бір лақты қозыларға, ал бір қозыны лақтарға қосса, онда олардың салмақтары теңеседі. Егер барлығының салмақтарын қосқанда 152 кг болса, бір лақ пен бір қозының салмақтарының қосындысы қанша кг болады?

A) 25
B) 24
C) 30
D) 28 ✓
E) 26

9. $3k + 2$ (мұндағы k — теріс емес бүтін сан) өрнегінің бүтін мәндері үшбұрышты кестеде төмендегідей орналасқан:

Бұл бүтін сандардың біреуінің координаталары (x, y) жұбы, мұндағы x - нүкте орналасқан қатар нөмірі, ал y - әр қатардағы сол жақтан санағандағы нүкте нөмірі. Мысалы, 23-тің координатасы $(3; 4)$. 59 санының координатасының қосындысын табыңыз.

A) 8
B) 9 ✓
C) 13
D) 15
E) 7

10. 7 және 2 санына еселік болатын, $12 < x < 69$ теңсіздігін қанағаттандыратын x -тің неше мәні бар екенін анықтаңыз

A) 6
B) 8
C) 4
D) 5
E) 7 ✓

7 · 2 = 14 мен 63 дейін
7-ге 2-ге бөлінетін
есепте.

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Слова с твердыми согласными звуками

A) типъ
B) сено
C) вымпел
D) съезд
E) палата
F) дерево
G) округ
H) шорох

22. Прямое значение имеют словосочетания

A) глухой переулок
B) твердый металл
C) мертвая тишина
D) мягкий переплёт
E) деревянный стол
F) темные мысли
G) солнечная улыбка
H) золотое сердце

23. Только из основы состоят слова

A) ветра, словарь, издалика
B) походка, каждый, любящий
C) юри, быстро, кофе
D) пальто, замуж, вперед
E) взморье, укрылся, оранжевый
F) прибежать, прыгнул, столетний
G) беречь, дальний, облако
H) седьмой, нарочно, долина

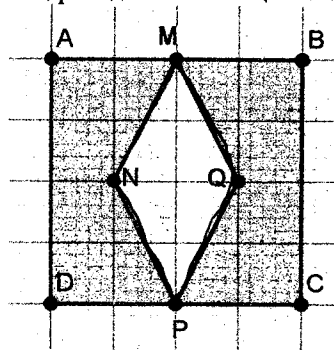
24. Через дефис пишутся сложные прилагательные

A) дальне(восточный)
B) древне(русский)
C) сельско(хозяйственный)
D) (бледно)голубой
E) журнально(газетный)
F) красно(носый)
G) широко(экранный)
H) горько(солёный)

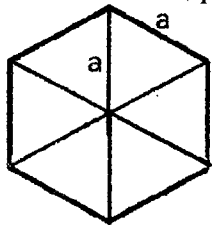

15. Суреттегі терезенің сыртқы пішіні квадрат. Ал ортасындағы төртбұрыш ромб. Егер терезенің сыртқы қоршауын қысқы мерзімге жылылауға кететін лентаның ұзындығы 16-ға тең болса, ішіндегі ромбыны айналдыра қоршауға кететін лентаның ұзындығы неге тең болатынын анықтаңыз.

- A) $4\sqrt{5}$
~~B) $0,5\sqrt{5}$~~
 C) $2\sqrt{5}$
 D) $3\sqrt{5}$
 E) 8

16. Дұрыс алтыбұрыш пішінді гүлзарды суреттегідей тең бөліктерге бөліп, әр бөлікті сыммен қоршады. Сымның ұзындығын табыңыз

- A) $9a$
 B) $8a$
 C) $18a$
 D) $12a$
 E) $10a$

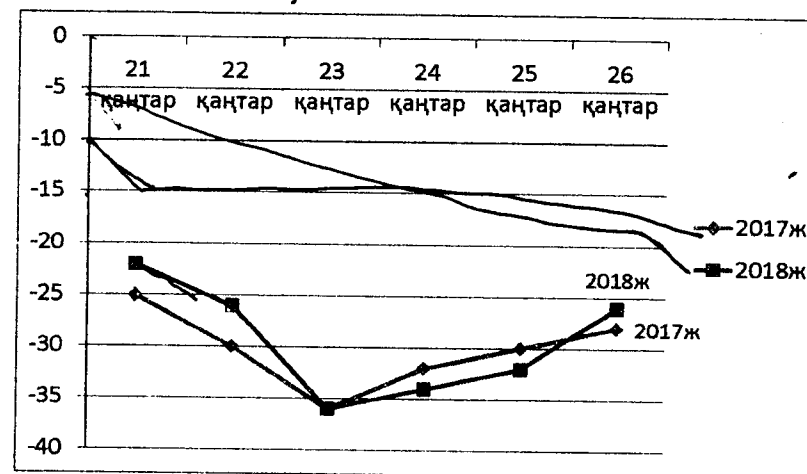
7. Собирательное числительное
 A) в-третьих
 B) трое
 C) три
 D) втроем
 E) третий
8. Глагольное словосочетание
 A) трое друзей
 B) прошлый год
 C) звёздное небо
 D) перелетные птицы
 E) идущий впереди
9. Глагольные словосочетания
 A) поставить палатку, простая задача
 B) шумит не спеша, прохладная тишина
 C) душа нараспашку, в интересной книге
 D) облетевшие цветы, всё стихло
 E) читают громко, вставать рано
10. Сложносочинённое предложение
 A) Снег такой, что не сыщешь друг друга.
 B) Через полчаса мы сидели дома и пили чай.
 C) Когда мы проснулись, я ничего не почувствовал.
 D) Я проснулся оттого, что меня мучала жажда.
 E) Он усмехнулся, однако никто на это не обратил внимания.
11. Буква **я** обозначает два звука в слове
 A) земляк
 B) рябина
 C) занятие
 D) яблоко
 E) прятки
12. Слово, образованное приставочно-суффиксальным способом
 A) столовая
 B) подосиновик
 C) полярник
 D) чуткий
 E) баскетболист
13. Деепричастие *исправив* образовано от глагола
 A) исправиться
 B) править
 C) исправлять
 D) исправить
 E) исправляться

ОРЫС ТІЛІ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

- Ряд согласных звуков
  - [б], [п], [у]
  - [н], [й], [э]
  - [т], [ы], [й]
  - [к], [с], [в]
  - [й], [ы], [л]
- Слово, в котором буквенный состав не совпадает со звуковым
  - роза
  - лампа
  - гром
  - луч
  - сдать
- Существительное в прямом значении в словосочетании
  - золотое сердце
  - золотое кольцо
  - золото листы
  - золотой ребенок
  - золотые руки
- Пословица с антонимами
  - Честное слово не таится.
  - Вода камень точит.
  - Доброе дело и в воде не тонет.
  - Хороший пример подражания достоин.
  - Достоинства голодного сытый не заметит.
- Наречис в словосочетании
  - (в)дали голубой
  - (по)улице своей
  - пришел (по)новому расписанию
  - сделал (по)новому
  - (по)новому законодательству
- Существительные третьего склонения
  - лось, плетень
  - день, сирень
  - дочь, тень
  - ремень, фонарь
  - олень, полдень

17. Қаңтар айындағы қаладағы ауа температурасының өзгеруі кестеде көрсетілген. Графикке сүйеніп, дұрыс жауапты анықтаныз. Ауа температурасы...

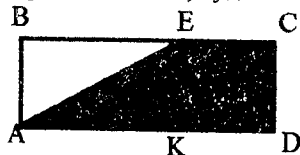
- 2017 ж. 22 қаңтарда, 2018 ж. 22 қаңтарға қарағанда төмен болған
  - 2017 ж. 25 қаңтарда, 2018 ж. 25 қаңтарға қарағанда төмен болған
  - 2017 ж. 22 қаңтарда, 2018 ж. 22 қаңтарға қарағанда жоғары болған
  - 2017 ж. 26 қаңтарда, 2018 ж. 26 қаңтарға қарағанда жоғары болған
  - 2017 ж. 24 қаңтарда, 2018 ж. 24 қаңтарға қарағанда төмен болған
18. Екі санның арифметикалық ортасы 50-ге тең, олардың айырмасы 10-ға тең. Осы сандардың үлкенін табыңыз
- 30
  - 50
  - 60
  - 45
  - 55

19. Кестеде бастауыш сынып оқушыларының бір минутта оқыған сөздерінің санына қатысты мәлімет берілген.

Оқушылар аты	Әлішер	Сәуле	Толғанай	Ұлан	Арай	Нұрлан	Ерлан
Оқыған сөздерінің саны	70	100	70	80	100	60	90

Қай оқушының оқыған сөздерінің санын барлық оқушылардың 1 минутта оқыған сөздері сандарының медианасы ретінде қабылдауға болатынын табыңыз

- A) Әлішер, Толғанай
 B) Ұлан ✓
 C) Сәуле, Арай
 D) Нұрлан
 E) Ерлан
20. Тіктөртбұрышты ABCD тақтайшасынан суретте көрсетілгендей фигура қиылып алынды. ABCD тіктөртбұрышының периметрі 42 см. Егер $BE:EC=3:2$ және ECDK-шаршы болса, онда тақтайшаның қалған бөлігінің (қарамен боялған) ауданын табыңыз

- A) 63 см^2 ✓
 B) 56 см^2 ✓
 C) 64 см^2 ✓
 D) 72 см^2 ✓
 E) 54 см^2 ✓

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚТАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

30. Read the text and complete the sentence

A Hollywood director was making a film in India. The weather was very important to him. One evening he saw a very old man. "It's going to rain for three days," the ancient man said wisely. The next day it rained heavily and there was no filming for three days. Every day the old man predicted the weather, and the director paid him for information. One day, however, the old man failed to arrive on. The next day the director sent for him and said, "Your predictions are very important to me and to my work. I have to know what the weather is going to be like."

The old man shrugged his shoulders. "Sorry," he said, "I can't help you today. My radio's broken."

The old man ...

- A) had been phenomenally gifted
 B) had extraordinary abilities
 C) had cheated actors
 D) was cheerful
 E) was reliable
 F) had been retelling daily radio forecast
 G) had a talent to predict weather
 H) was an honest man

АҒЫЛШЫН ТІЛІНЕН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

27. The correct article(s)

... Britain protects ... seas around its coasts from pollution.

- A) the/
- B) a/the
- C) a/a
- D) the/ an
- E) -/the
- F) a/an
- G) the/the
- H) a/-

28. The correct compound word(s) with "...- room"

- A) inquiry
- B) rush
- C) wheel
- D) refreshment
- E) bed
- F) post
- G) cloak
- H) traffic

29. The sentence(s) with "a future plan" meaning

- A) She is going to do shopping in the afternoon.
- B) My friend is going to be an engineer.
- C) They were going visit their granny.
- D) I am going to visit the zoo.
- E) My mother is going to the concert.
- F) Children are going to the playground.
- G) He was going to museum.
- H) We are going to the party now.

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Нұсқау: Оқу сауаттылығы бойынша 4 мәтін және олардың мазмұны бойынша құрастырылған бір дұрыс жауапты тест тапсырмалары беріледі. Мәтінді мұқият оқып, мәтінге берілген тапсырмаларға дұрыс жауап беріңіз. Таңдаған жауапты жауап параындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1-мәтін

1. Қазақстанда ұлттаралық келісім сақталып отыр. Еліміздегі ұлттар мен ұлыстар ұмытыла бастаған тілін, мәдениетін, дәстүрлерін қайта жаңғыртып жатыр. Оған ешқандай шектеу жоқ. Бұл қазақ халқының дарқандығын көрсетеді. Әлемнің Қазақстаннан үлгі алуына болады. Достығы, бірлігі мықты ел қашан да дараланып тұрады.

2. Қазақ халқының ең үлкен байлығы – көсіліп жатқан кең-байтақ даласы. Осындай байлықтың қызығын көру үшін бізге тыныштық, ынтымақ ауадай қажет. Қазақтың кемеңгер биі Қазыбек айтқан «Біз досымызды сақтай білген елміз, дәм-тұзын ақтай білген елміз» деген сөз бар. Қазақстанда тұратын 130-дан астам этнос осы өсиетті ту етіп ұстап, орындаса дегім келеді.

3. Өзге елде жүріп оның тілін білмесеңіз, ол елдің азаматы бола алмайсыз. Біз осыны түсініп, қазақ тілін үйренуіміз керек.

4. Қазақстан – осында тұратын барлық халықтың Отаны. Кейбіреулер тарихи Отанымыз бар дегенді айтады. Мен оған қарсымын. Менің Отаным – біреу, ол – Қазақстан! Қай елдің азаматы болсаң, сол ел – сенің Отаның. Осыны әрдайым есте ұстауымыз керек.

1. Тіл туралы ой қозғалатын азатжол

- A) Үшінші
- B) Екінші
- ☒ C) Бірінші мен үшінші
- D) Төртінші
- E) Бірінші

2. Мәтінге сай келмейтін тұжырым

- A) Біз қазақ тілін үйренуіміз керек.
- ☒ B) Мен әрқашан тарихи Отанымды аңсаймын.
- C) Бізге тыныштық, ынтымақ ауадай қажет.
- D) Менің Отаным біреу, ол – Қазақстан!
- E) Әлемнің Қазақстаннан үлгі алуына болады.

2-мәтін

Қызыл кітап атауы қайдан шықты?

«Адамзаттың табиғатсыз күні жоқ, оны айтуға табиғаттың тілі жоқ» деп, табиғаттың тілсіздігі үшін қынжыламыз. Жоқ, табиғаттың да тілі бар. Оны да адамзат қолдан жасады. Ол – «Қызыл кітап»... Бізге «Қызыл кітаптың» неге дәл солай аталғаны қызық болып тұр. Неге дәл қызыл түс?

Халықаралық табиғатты қорғау одағы 1948 жылы кеудесінде жаны бар тіршілікті қорғауға алды. Бір жылдан соң сирек кездесетін түрлерді қорғайтын комиссия құрылды. Комиссияның қызметі жойылып кетудің аз-ақ алдында тұрған өсімдіктер мен жануарларды зерттеп, зерделеп, қорғауға алу еді және оларды бір кітапқа топтастыру болатын.

Комиссия төрағасы Питер Скотт адамдардың қып-қызыл түске назар салып, сәл де болса ойлануы үшін тізімді «Қызыл кітап» деп атауды ұсынды. Ең алғашқы «Қызыл кітап» 1963 жылы жарық көрді. Бұл адамзаттың табиғатты қорғау үшін жасаған алғашқы қадамдарының бірі болатын.

Қызыл түс – әу бастан қауіптің белгісі. «Қызыл кітап» өмірлері қыл үстінде тұрған тіршілік иелерінің төлқұжаты іспетті. «Қызыл кітапқа» енген тіршілік түрлері жойылып бара жатқан түр, сирек кездесетін түр, қысқартылып бара жатқан түр, анықталмаған түр, қайтып қалпына келе жатқан түр деп бөлінеді.

«Қызыл кітаптың» ішінде «Қара кітап» бар немесе қара тізім. Жер бетінен мүлде құрып, жойылып кеткен тіршілік иелері осы кітапқа хатталып қалған.

3. Мәтін мазмұнындағы «Қызыл кітапқа» енген тіршілік түрлерінің саны

- A) 6
- B) 4
- C) 5
- ☒ D) 3
- E) 7

4. «Қара кітапқа» хатталғандар

- ☒ A) Жойылып кеткен тіршілік иелері
- B) Анықталмаған тіршілік иелері
- C) Сирек кездесетін тіршілік иелері
- D) Қысқарып бара жатқан түр
- E) Жойылып бара жатқан түр

5. Табиғатты қорғау үшін жасалған жұмыстың нәтижесі

- A) Қызыл түстің таңдап алынуы
- B) Халықаралық одақтың жанды тіршілікті қолға алуы
- C) Комиссияның қызметі
- ☒ D) Қызыл кітаптың жарық көруі
- E) Комиссияның құрылуы

23. The word “noisy” can be used with the word(s)

- A) mountains
- B) street
- C) cottage
- D) party
- E) crowd
- F) flower
- G) field
- H) sweet

24. The word “to be ill” has similar meaning(s)

- A) to be down
- B) to be in bad health
- C) to have sick
- D) to recover
- E) to get better
- F) to get well
- G) to be sick
- H) to get up

25. The correct form(s) of “to be going to”

- A) do going to do
- B) will going to do
- C) am going to do
- D) does going to do
- E) have going to do
- F) is going to do
- G) has going to do
- H) are going to do

26. The suitable variant(s)

He knew the answer, but he ... to share it with her then.

- A) was not gone
- B) isn't go
- C) weren't going
- D) wasn't going
- E) was going
- F) hadn't gone
- G) didn't go
- H) isn't going

19. The correct verb form

Careless driving ... many accidents.

- A) had been caused
- B) causing
- C) have caused
- D) is caused
- E) causes

20. The correct Second Conditional sentence

What would you do if you ... in a lift and it ...between the floors?

- A) were; will stop
- B) were; stopped
- C) will be; will stop
- D) was; stop
- E) will be; stopped

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Countable noun(s)

- A) river
- B) discovery
- C) weather
- D) water
- E) breath
- F) wind
- G) insect
- H) air

22. Adverb(s) which has/have the same form as adjective(s)

- A) common
- B) slow
- C) big
- D) hard
- E) written
- F) heavy
- G) global
- H) fast

6. Мәтіндегі негізгі ойға сәйкес келетін нұсқа

- A) Жер – ана, ел – бала.
- B) Аяласаң, табиғатты аяла.
- C) Жер – қазына, су – гауһар.
- D) Бір тал кессең, он тал ек.
- E) Адамзаттың табиғатсыз күні жоқ.**

3-мәтін

Түлкі

1. Түлкі – ең ажарлы жыртқыш аңдардың бірі. Оның терісінің рені қызғылт сары, құйрығы ұзын әрі жүндес, тұмсығы ұзын әрі жіңішке болып келеді. Түлкі кішкентай ит шамалас. Жирен аңның рені піп-шикіл түстен сұр түске дейін кездеседі. Солтүстік жақта мекендейтін түлкілердің терісі қызғылт түсті, қыр далада мекендейтін түлкілердің терісі сұр және сары түстес. Терісі қара түсті түлкілер де болады. Қара сұр түлкі терісі ең әдемі болып саналады. Сол себептен қара сұр түсті түлкілерді бұрыннан бері фермаларда өсіреді.

2. Түлкі Еуропада да, Азияда да, Америкада да, Африкада да өмір сүреді. Бұл аң кез келген климат жағдайына бейімделе алады. Оңтүстік жақта мекендейтін түлкілер солтүстік жақтың түлкілеріне қарағанда ұсақтау келеді, оған қоса солтүстіктің түлкілерінің терісі әлдеқайда қалың және мамық болады. Түлкі аса айлакер, тәсілқой және шапшаң аң. Оның жүгіруі соншалықты ұшқыр, тіпті иттің оны қуып жетуі қиынға соғады. Сонымен қатар ол өте айлакер: өз ізін жасыру және қорек табу үшін әртүрлі айла-тәсіл ойлап таба алады.

3. Түлкі – тамаша аңшы. Байқампаздықпен қатар, түлкінің есте сақтау, иіс сезу қабілеті күшті және ол саққұлақ. Мысалы, сұр тышқанның шикылын 100 м қапшықтықтан естиді. Жыртқыш аң ретінде түлкі түрлі ұсақ жануарларды қорек етеді. Ол тышқандармен, қояндармен, ор қояндармен, қосмекенділермен, бауырымен жорғалаушылармен қоректенеді. Жауыннан кейін пұбалшаңдарды қазып алады, өзендерде балық пен шаян аулайды. Бірақ бұл жануардың ең сүйікті тағамы – құстар. Сондықтан да ол тауық қораларын жиі аңдиды. Айтпақшы, түлкіні адаммен көршілес өмір сүру еш қаймықтырмайды, сол себепті түлкінің інін ауыл жанынан кездестіруге болады. Жануар жидек, алма, көкөніспен де тағамданады.

4. Әр түлкінің өзінің дара қоректенетін жер телімі болады. Ол бар ынтасымен оны басқа біреулердің басып алуынан қорғайды. Әдетте түлкі аң аулауға кеш бата не түнде шығады.

Түлкі қоян аулап, құстың ұясын ойрандап тастаудың амалын жібермейді. Соған қарамастан, ол орманға үлкен пайда әкеледі. Түлкілердің негізгі азығы ауыл шаруашылығына зиянын келтіретін сұр тышқандар, тышқандар, сарыпұнактар сияқты кеміргіштер болып табылады. Жас өскін мыршайлар көп мөлшерде орман алқаптарына белгілі зияны бар жәндік – зауза қоңызын жайпайды.

5. Мыршайлар көбінесе сәуірдің соңында немесе мамырдың басында дүниеге келеді. Әуелгіде олардың терісінің түсі қоңыр және күшкітерге ұқсайды, бірақ олардың бір ерекшелігі бар – құйрығының ұшының түсі ақ болады. Жас ұрпақ тез есейеді, туғанына 20 күн болғанда олар іннен шығып тірі азықтармен қоректене бастайды. Еркегіне барлық мыршайларды асырап шығу оңайға соқпайды, сондықтан оған ұрғашысы да көмектесіп, аң аулайды. Ата-анасы інге тірі тышқан, құс және ұсақ аңдарды ғана әкеліп қоймай, сонымен қатар мыршайларды аң аулауға баулиды. Бастапқыда мыршайлар

12. Noun forming suffix

- A) - al
- B) - less
- C) - ness
- D) - el
- E) - able

13. Plural noun in possessive case

- A) baker's
- B) parents'
- C) party'
- D) army's
- E) country's

14. The opposite meaning of the word "kind"

- A) cruel
- B) poor
- C) shy
- D) clever
- E) patient

15. General question

- A) Are you going to stay at your brother's hotel?
- B) How many tests has the teacher checked up?
- C) Will they go to Canada to visit your friends or relatives?
- D) Joe coming, isn't he?
- E) What have you bought for supper?

16. The correct sentence in the Subjunctive Mood

The little boy ran as if he ... with somebody.

- A) is competed
- B) compete
- C) will compete
- D) competed
- E) competing

17. Complete the sentence correctly

American people celebrate Thanksgiving Day in ... .

- A) January
- B) October
- C) November
- D) April
- E) December

18. The correct written fraction

"1/4"

- A) a quarter
- B) fourth one
- C) four once
- D) one's four
- E) one four

7. The correct construction
 "Usually ... a leader who tells others what to do and how to do."
 A) there were
 B) there aren't
 C) there is
 D) there are
 E) there
8. The correct word order of the sentence
 A) The part played Nurlan Alimzhanov by is really inspiring.
 B) The part played Nurlan Alimzhanov is really inspiring.
 C) The part Nurlan Alimzhanov played by is really inspiring.
 D) The part by Nurlan Alimzhanov played is really inspiring.
 E) The part played by Nurlan Alimzhanov is really inspiring.
9. Correct sentence in Reported Speech
 "I like this book", he said.
 A) He says that he likes this book.
 B) He said that he liked this book.
 C) He said that he liked that book.
 D) He says that he liked that book.
 E) He says that he likes that book.
10. Complete the sentence with suitable word
 The first Europeans in the New World called themselves ...
 A) Pilgrims
 B) Indians
 C) Priests
 D) Maori
 E) Aborigines

11. Read the text and answer the question

Board games in cafés

In cities across Canada, you might be struck by the number of cafés designed solely to the playing of board games. Many of them seem to have sprung up in the last few years. Toronto, where such cafés can be seen on practically every street, has become a model for any other city that would like to foster its own board game culture.

In addition to providing games, these cafés serve up all kinds of unusual teas and coffees. Walk into any of these places, and you'll experience the same outgoing atmosphere: fast chatter, laughter and the sound of rolling dice. The one thing you'll rarely see is someone's eyes glued to a glowing phone screen.

What will you seldom see in such cafes?

- A) People play board games.
 B) People drink unusual tea.
 C) People communicate with each other.
 D) It is served up all kinds of unusual coffees.
 E) Someone stares at the phone screen.

зауза қоңыздарын, шегірткелерді аулайды, алайда бара-бара сұр тышқан, кесіртке, бақа сияқты ірірек жануарларды аулауды үйрене бастайды

7. Түлкінің ең жақсы көретін асы
 A) Құс
 B) Қоян
 C) Көкөніс
 D) Жидек
 E) Тышқан
8. Түлкінің күшті дамыған қабілетінің бірі
 A) Мыршайларын аңшылыққа баулуы
 B) Адамдармен көршілес өмір сүруі
 C) Құс ұяларын ойрандауы
 D) Кемірушілермен қоректенуі
 E) Есте сақтау, иіс сезу қабілеті
9. Түлкілердің пайдалы әрекеті
 A) Саққұлақтығы
 B) Адамдармен көршілестігі
 C) Құр аулауы
 D) Кеміргіштерді аулауы
 E) Көкөніспен қоректенуі
10. Мәтінде жауабы бар сұрақ
 A) Қара сұр түлкі терісінен қандай бұйымдар жасалады?
 B) Түлкінің мыршайларының саны қанша болады?
 C) Түлкінің саққұлақтығын неден байқауға болады?
 D) Түлкі тышқандарды қандай тәсілдермен аулайды?
 E) Түлкілер өз жер телімін қандай жыртқыштардан қорғайды?
11. Түлкінің айлакерлігі туралы айтылатын бөлім
 A) 2
 B) 3
 C) 1
 D) 4
 E) 5
12. Тұжырымдардың дұрысы
 1. Түлкі аса саққұлақ аң.
 2. Түлкі аң аулауға таң сәріде шығады.
 3. Оңтүстік пен солтүстікте мекендейтін түлкілердің айырмашылығы жоқ.
 A) Үшеуі де
 B) Бірінші
 C) Екінші
 D) Біріншісі мен үшіншісі
 E) Үшінші

4-мәтін

Әлия Нұрмұханбетқызы Молдағұлова Ақтөбе облысының Қобда ауданындағы Бұлақ ауылында 1925 жылғы маусымның 15-інде дүниеге келген. Нұрмұханбет – жаны сергек, қажырлы, ер мінезді, сөзге шебер, ат ұстап, ит жүгірткен сері болмысты, намысшыл жігіт болса керек. Анасы Маржан – ақ құба, көзі аялы, ажарлы, мінезі өткір адам болған.

Әке-шешесінен айрылған Әлия сегіз жасынан бастап нағашы ағасы – Әбубәкір Молдағұловтың қолында тәрбиеленеді. Әбубәкір бұл кезде Түркістің №4 пайдалану аймағында қызмет еткен. Ақтөбедегі губерниялық кеңес партия мектебін, Ташкент университетін бітірген Әбубәкір Әлияның және Әлиямен тұрғылас қарындасы Сапураның білімді, есті болып өсуіне ықыласты болған. Нағашы әжесі Тәжікен мен жеңгесі Сән екі қызды егіз қозыдай етіп өсірген. 1933 жылы нағашысы Әбубәкірдің отбасы Әулиеата станциясына (қазіргі Тараз қаласы) көшті. Аумақтық темір жолда саяси бөлім нұсқаушысы болып қызмет еткен Әбубәкірдің үй іші теміржол вокзалы жанындағы үйлердің бірінде тұрыпты.

Дәл осы жылы Әлия Молдағұлова мен Сапура теміржол мектебінің есігін ашқан. 1935 жылы Әскери-көлік академиясына оқуға түскен Әбубәкірдің отбасы Мәскеуге көшіп барды. Әлия Молдағұлова №163 мектепке қабылданады. Әскери Академия Ленинградқа ауыстырылған соң, Әлияның өмірі Ленинградта жалғасады. Үш баласы, әйелі мен туыстары тар үйде тұрып жатқандықтан, Әбубәкір Әлияны бесінші сыныпты бітірген соң, жиенінің өз өтініші бойынша, Гурдин көшесінде орналасқан №46 балалар үйіне орналастырады. Оның тәрбиеленушілері №140 мектепте оқитын. Әлия мектепте үздік оқып қана қоймай, тұтастарының көшбасшысына, өзінен кішілердің жетекшісіне айналады. Сол жылдары ең үздіктер ғана жіберілетін Бүкілодақтық «Артек» пионер лагеріне жолдамаға ие болады.

Ұлы Отан соғысы кезінде қоршауда қалған Ленинград тұрғындарының адам төзгісіз ауыртпалығын Әлия Молдағұлова да көтеріседі. Соғысқа баруға сұранған өтінішті Әлия Молдағұлова 1941 жылғы маусымның 22-сі күні, соғыс туралы суық хабар жарияланған күні, жазыпты. Әлияның құрбыларының айтуынша, ол окоп қазуға да белсене қатысады, ағаштан тұрғызылған үйлерді отынға бұзудың ортасында жүреді, Невадан су тасиды, әлсіздерге көмектеседі, кішкентайларға өзі жартымсыз азықтық үлесін бөліп береді.

1942 жылғы наурыздың 24-інде балалар үйі Ладога көлінің үстімен өтетін әйгілі «Өмір жолы» арқылы Ярослав облысындағы Вятское селосына көшірілген. Әлия Молдағұлова осы жылы 7-сыныпты бітіріп, Рыбинск авиация техникумына түседі. Оған тек үздік оқығандар ғана жіберілетін. «Бітірушілердің бәрі тігін фабрикасына кетті, – деп жазды кейін құрбыларының бірі, – тек Әлия Молдағұлова мен екі қыз техникумға түсті». Қалалық комиссариатқа үздіксіз жазған өтініштері ақыры қабылданып, Әлия әскер қатарына алынады. Орталық комитеттің бастамасымен мергендер әзірлейтін әйелдер курсы ашылған-ды, Әлия Молдағұлова осы мектепке қабылданады. «Оны қабылдағысы келмеп еді, бойы аласа, өзі нәзік әрі өте жас дескен. Лия

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған татсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

- The synonym of “good”
  - strict
  - big
  - bad
  - clever
  - nice
- Synonym to the word “similar”
  - clean
  - alike
  - obvious
  - harmful
  - different
- The correct use of preposition “at”
  - I like listening ... music.
  - He worked ... a writer.
  - They moved ... London.
  - I work ... school.
  - We went ... a trip to Barcelona.
- Suitable preposition

Could you pass me my diary? It's ____ the desk.

  - to
  - on
  - into
  - off
  - from
- The right variant of sentence
  - My son was too young to married.
  - My son was too young to being marry.
  - My son to be young to marry.
  - My son is too young to marry.
  - My son is too young to have marrying.
- Complete the sentence

I'm writing ____ test in English.

  - these
  - those
  - a
  - an
  - in the

30. Мұхтар Әуезовтің В. Шекспирден аударған аудармасы (аудармалары)

- A) «Маскарад»
- B) «Ақсүйектер»
- C) «Отелло»
- D) «Полтава»
- E) «Флот офицері»
- F) «Қорқыныш»
- G) «Ревизор»
- H) «Асауға тұсау»

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІНЕН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

айтқанынан қайтпай, ақыры дегеніне жетті», – дейді Әлиямен бірге оқыған құрбысы.

Майданда ерліктің үлгісін неше мәрте көрсеткен Әлия Молдағұлова 1944 жылғы 14 қаңтарда Казачиха селосы үшін болған ұрыста ерлікпен қаза тапты. Оның соңғы ұраны ана тілінде тасталған: «Алға, бауырлар, Отан үшін алға!». «Ол батальонды ғана емес, бүкіл дивизияны үлкен қатерден сақтап қалды», – дейді Әлияның командирлері.

Әлия Молдағұлова – аты аңызға, ісі эпосқа айналған ерлердің кіндігін кескен Ақтөбе өңірінің перзенті. Қарақышпақ Қобыландының, Асан қайғы мен Абат батырдың, Есет батыр мен Әйтекенің, Әбілқайыр мен Бөкенбайдың, Ботагөз ару мен Исатай-Махамбеттердің, Асау мен Барақтың, Мөңке би мен Әжібай бидің рухы сіңген топырақ-құнардан өніп шықты. Бұл – қасиетті қазақ жерінің қай тұсында да бар құнар. Рухтың құнары. Әлия Молдағұлова ерлігі, Әлия Молдағұлова болмысы — ұлт рухының сақталу заңының кезекті көрінісі. Асқақ, аяулы көрінісі.

13. Әлия алғаш мектеп табалдырығын аттаған жер

- A) Мәскеу
- B) Ярослав
- C) Әулиеата
- D) Ленинград
- E) Ақтөбе

14. Ұлы Отан соғысы басталған уақытта Әлия оқыған қала, мектеп

- A) Ленинград, №46 мектеп
- B) Ленинград, №140 мектеп
- C) Рыбинск, авиация мектебі
- D) Мәскеу, №163 мектеп
- E) Вятское, тігін мектебі

15. Соғысқа баруға сұранған алғашқы өтінішін жазғандағы Әлияның жасы

- A) Он тоғызда
- B) Он сегізде
- C) Он жетіде
- D) Он алтыда
- E) Жиырмада

16. Әлияның мергендер курсына қабылдануына әсер еткен қасиеті

- A) Табандылығы
- B) Қайсарлығы
- C) Жастығы
- D) Әділеттілігі
- E) Нәзіктігі

17. Әбубәкірдің қарындасы
- А) Сән
  - В) Маржан
  - С) Ботагөз
  - Д) Тәжікен
  - ☒ Е) Сапура
18. Үздік оқуының Әлия өміріне әсері
- А) «Өмір жолы» арқылы Ленинград қоршауынан шығады
  - В) Майданға сұранған өтініші бірден қабылданады
  - ☒ С) Мәскеуде, Ленинградта оқуға мүмкіндік беріледі
  - Д) Бүкіл дивизияны үлкен қатерден сақтап қалады
  - Е) Пионер лагері мен авиация техникумына жолдама алады
19. Әлияның Ленинградта атқарған ісі
- А) Авиация техникумында оқиды
  - В) Әскери-көлік академиясында оқиды
  - С) Мергендер курсын бітіреді
  - ☒ Д) Невадан су тасиды, окоп қазады
  - Е) Тігін фабрикасында жұмыс жасайды
20. Он тоғыз жасар Әлия өміріндегі оқиға
- А) Бүкілодақтық пионер лагеріне барады
  - В) Ладога мұзы үстімен қоршаудан тылға көшеді
  - ☒ С) Казачиха селосын жаудан азат етеді
  - Д) Нағашысы Әбубәкір тәрбиесіне беріледі
  - Е) Тігін фабрикасында жұмыс істейді

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫНАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

27. І. Жансүгіровтің драмалық шығармасы (шығармалары)
- А) «Күй»
  - В) «Кек»
  - С) «Түрксиб»
  - Д) «Күйші»
  - Е) «Жазғытұрым»
  - Ғ) «Дала»
  - Г) «Қырманда»
  - Н) «Құлагер»
28. Қ. Бекхожиннің тарихи тұлғаға арналған поэмасы (поэмалары)
- А) «Исатай»
  - В) «Ақсақ Темір мен ақын»
  - С) «Жыр туралы жыр»
  - Д) «Махамбет»
  - Е) «Ғашықтық ғаламаты»
  - Ғ) «Ақсақ құлан»
  - Г) «Ақын өлімі туралы аңыз»
  - Н) «Батыр Баян»
29. Сәкеннің «Көкшетау» поэмасындағы Адақ батырдың кескін-келбет(-тер)і
- А) Бір Алла жалғыз өзі болсын айғақ,
Тұралық уағданы бекем байлап.
  - В) Солқылдақ көк құрыштай, біткен тіп-тік,
Жараған аш бөрідей белі жіптік.
  - С) Күн-күн санап толқыды туған айдай,
Қап-қара көз, қыр мұрын, қасқа маңдай.
  - Д) Бір доғал, жасынан бірбетті болды,
Кекшіл қасқыр секілді кекті болды.
  - Е) Өлсек – шұқыр бір болсын, шықсақ төбе,
Айырымалық болса да өлтіретін.
  - Ғ) Қара сұр, ұзын бойлы, емес талпақ,
Денесі көк құрыштай, өрдеп – шалқақ.
  - Г) Халқымның қуанышты бұлбұлымын,
Жұртымның жүйрігінің дүлдүлімін.
  - Н) Ақ мылтық, ұшқыр боз ат бар астында,
Жау тұрды жасырынып жар астында.

23. Мұрат Мөңкеұлы өмір сүрген заман көрінісі

- A) Қоқан шапқыншылығы кезі
- B) Монгол шапқыншылығы кезі
- C) Ақтабан шұбырынды кезі
- D) Халықтың зорлық-зомбылыққа дұшар болған кезі
- E) Отарлау саясатының күшейген кезі
- F) Қазақ жерінің талауға түскен кезі
- G) Жоңғар шапқыншылығы кезі
- H) Тауғаштардың билік құрған кезі

24. Б. Майлиннің махаббат тақырыбындағы поэмаларының кейіпкер(-лер)і

- A) Маржан
- B) Шұға
- C) Есімбек
- D) Досан
- E) Бекболат
- F) Рәзия
- G) Әлім
- H) Түйебай

25. Мұхтар Әуезовтің төңкерістен кейінгі өмірді, колхоз тұрмысын суреттеуге арналған әңгімесі (әңгімелері)

- A) «Түнгі ауыл»
- B) «Кінәмшіл бойжеткен»
- C) «Қысқы түн»
- D) «Жуандық»
- E) «Үйлену»
- F) «Оқыған азамат»
- G) «Білекке білек»
- H) «Асыл нәсілдер»

26. Жырда Қобыландыдан жеңілген батыр(-лар)

- A) Ұлтан
- B) Көбікті
- C) Қараман
- D) Естеміс
- E) Қабақ
- F) Алшағыр
- G) Тайшық
- H) Қазан

МАТЕМАТИКА

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Өрнекті ықшамдаңыз: $a^n \cdot a^m$

- A) a^{n+m}
- B) a^{n-m}
- C) a^{nm}
- D) ab^n
- E) $2a^{nm}$

2. Теңдеуді шешіңіз: $x^4 - 5x^2 + 4 = 0$

- A) -1; 1; -5; 2
- B) -1; 4; -2; 2
- C) -1; 1; -2; 2
- D) -1; 1; -2; 0
- E) -1; 1; -2; 3

3. $\begin{cases} 2x - y - 11 = 0 \\ y = x^2 - 6x + 5 \end{cases}$ теңдеулер жүйесін шешіп, x -тің мәнін табыңыз.

- A) -3
- B) 1
- C) 4
- D) 2
- E) -4

4. Бір ауылдан қарама-қарсы бағытта екі салт атты адам жолға шықты. Бірінші салт атты адамның жылдамдығы 12 км/сағ және ол екіншісінен бір сағат бұрын шықты. Жылдамдығы 14 км/сағ болатын екінші салт атты адам ауылдан шыққаннан бастап, қанша уақыттан кейін олардың ара қашықтығы 64 км болатынын анықтаңыз.
- A) 2 сағ 20 мин
B) 3 сағ
C) 4 сағ
D) 2 сағ
E) 2 сағ 30 мин
5. $x|x| - 4 \geq 0$ теңсіздігінің ең кіші бүтін шешімін табыңыз
- A) -1
B) бүтін шешімі жоқ
C) 2
D) 1
E) -2
6.
$$\begin{cases} \frac{x^2 - 4x}{x + 2} \geq 0, \\ \frac{x + 3}{x^2 - 6x} < 0 \end{cases}$$
 теңсіздіктер жүйесін шешіңіз
- A) $[4; 6)$
B) $(4; 6)$
C) $(-3; -2) \cup (0; 4)$
D) $(2; 3) \cup (6; +\infty)$
E) $(-3; -2) \cup (6; +\infty)$

19. «Ол бүкіл орта жүздің керей-уақ еліне билігін жүргізетін сөзі куәлі, аузы дуалы бәйбіше атанды».
- Үзінді алынған Ғ.Мүсіреповтің шығармасы
- A) «Қыз Жібек»
B) «Ұлпан»
C) «Ананың арапшасы»
D) «Ақлима»
E) «Қозы Көрпеш – Баян сұлу»
20. Үзіндіде қолданылған троп түрі
- Таудан мұнартып ұшқан, тарланым,
Арыстаным, көп болды-ау,
Саған да менің арманым!*
- A) Метонимия
B) Символ
C) Теңеу
D) Эпитет
E) Метафора
- Нұсқау:** Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап параындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.
- Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.
21. «Қыз Жібек» жырындағы Қаршығаға тән сипат(-тар)
- A) Базарбай тобының басшысы
B) Жылқышы
C) Жағалбайлы елінің көсемі
D) Сырлыбай ханның ақылшысы
E) Қолбасшы
F) Шешен
G) Уәзір
H) Атқосшы
22. Жиымбет жыраудың өміріне қатысты мәлімет(-тер)
- A) 1834 жылы Жәңгір хан старшина етіп сайлаған
B) Баянауылда туып, Далба тауында дүниесін салған
C) XIX ғасырдың 30-40 жылдарындағы ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының бірі
D) Туған жері – қазақ елінің батыс өңірі
E) Туған жері – қазіргі Оңтүстік Қазақстан өңіріндегі Қаратау баурайы
F) Абылай ханның кеңесшісі, ақылгөйі
G) Жасы ұлғайған шағында, ханмен келісе алмай, Арқаға қоныс аударады
H) Есім ханның жанында ұзақ уақыт кеңесшісі болған

13. «Алаң да алаң, алаң жұрт» деп, туған елін тебірене жырға қосқан жырау
 А) Ақтамберді
 В) Қазтуған
 С) Шалкиіз
 D) Жиёмбет
 E) Үмбетей
14. Абайдың өзі шығарған нақылдары жинақталған қара сөзі
 А) Үшінші
 В) Он бесінші
 С) Он тоғызыншы
 D) Отыз жетінші
 E) Бесінші
15. «Мен – қазақтың, мың өліп, мың тірілген,
 Жөргегімде таныстым мұң тілімен» – деп жырлаған ақын
 А) Ф.Оңғарсынова
 В) С.Мәуленов
 С) Қ.Аманжолов
 D) Ж.Молдағалиев
 E) М. Мақатаев
16. Жұбайы да өзіне сай,
 Аты Айсұлу – ақ маралдай,
 Ақша беті айменен тең ...
 Сүйсіндірген қылығымен...
 Үзіндідегі портрет алынған ертегі
 А) «Қамбар батыр»
 В) «Ер Төстік»
 С) «Ер Тарғын»
 D) «Алпамыс батыр»
 E) «Толағай»
17. Бөгенбай, Қабанбай батырлардың, Қаздауысты Қазыбектің, батыр
 Жәнібектің, Баянның ерліктерін өлең жолдарына қосқан жырау
 А) Қазтуған
 В) Доспамбет
 С) Бұқар
 D) Ақтамберді
 E) Үмбетей
18. Әдеби терминдерді қазақша қалыптастырған А.Байтұрсыновтың еңбегі
 А) «Тіл-құрал»
 В) «Тіл жұмсар»
 С) «Баяншы»
 D) «Көркем өнер»
 E) «Әдебиет танытқыш»

7. $a_5 = 15$ және $d = 3$ болатын $\{a_n\}$ арифметикалық прогрессияның бірінші мүшесін табыңыз
 А) 4
 В) $\frac{1}{2}$
 С) 3
 D) $\frac{1}{3}$
 E) 5
8. Жұп функцияны көрсетіңіз.
 А) $f(x) = \cos 4x - 2x^3$
 В) $f(x) = \sin 5x - 2x^3$
 С) $f(x) = \sin^2 5x - 3x^4$
 D) $f(x) = x + \cos 2x$
 E) $f(x) = x^2 + \sin 4x$
9. ABCD квадратының қабырғасы 6-ға тең. $\overline{AB}$ мен $\overline{CD}$ векторларының скаляр көбейтіндісін табыңыз
 А) -36
 В) -6
 С) 36
 D) 6
 E) 0

10. $AB \perp (ABCD)$, $AB = 4$, $\angle ADB = 30^\circ$, $BD \perp CD$, $CD = 6$. AC кесіндісінің

ұзындығын табыңыз

- A) 10
- B) 5
- C) 8
- D) 6
- E) 12

11. x -тің қандай мәндерінде $2x - 5$; $x - 1$; $3x - 5$ сандары геометриялық прогрессияның тізбектес үш мүшесін құрайтынын табыңыз

- A) 1,2 және 5
- B) 1,3 және 6
- C) 1,4 және 2
- D) 1,5 және 3
- E) 1,6 және 3

12. Егер $a = \left(1\frac{1}{4}\right)^{-2}$; $b = (0,8)^{-2}$; $c = \sqrt{6,25}$; $d = \log_3 9$ болса, онда a, b, c, d

сандарын өсу ретімен жазыңыз.

- A) b, d, a, c
- B) a, b, d, c
- C) a, d, c, b
- D) c, a, d, b
- E) b, c, d, a

7. М.Әуезовтің әңгімелері қатарына жатпайтын туынды

- A) «Қорғансыздың күні»
- B) «Бүркітші»
- C) «Үйлену»
- D) «Білекке білек»
- E) «Қилы заман»

8. Сөздердің әдеттегі грамматикалық түзілу тәртібінен тыс, орындарын ауыстырып өзгеше тіркестер құратын айшықтаудың түрі

- A) Инверсия
- B) Шендестіру
- C) Литота
- D) Қайталау
- E) Дамыту

9. Қалижан Бекхожиннің «Ақсақ Темір мен ақын» балладасының соңы

- A) Қаф тауына жер аударылады.
- B) Ақын жігіт Темірден Самарқанды саудалайды.
- C) Ақын ғашығына асығып, Ширазына тартады.
- D) Ашуланып, ақынның басын алмақшы болады.
- E) Ақын жігіт ойланып, Темірдің сарайында қалады.

10. Әбдіжәміл Нұрпейісовтің «Соңғы парыз» романының басты кейіпкері

- A) Әмірбек
- B) Жасұлан
- C) Берікбай
- D) Жәдігер
- E) Әлішер

11. Елтеріс қаған өмірден өткенде, артында қалған ұлдары Білге мен

- Күлтегіннің жас мөлшерлері
- A) Білге 5 жаста, Күлтегін 3 жаста
- B) Білге 10 жаста, Күлтегін 7 жаста
- C) Білге 4 жаста, Күлтегін 2 жаста
- D) Білге 7 жаста, Күлтегін 5 жаста
- E) Білге 9 жаста, Күлтегін 6 жаста

12. Біреу айтып білдірді:

«Мерекеге келмеген

Әлімбайдың баласы –

Қара қасқа атты Қамбар бек»

«Қамбар батыр» жырында сөз болған мереке

- A) Алпыораздың үйіндегі шілдехана
- B) Назымның жар таңдау салтанаты
- C) Ауылда ұйымдастырылған бастаңғы
- D) Әзімбайдың асар жасауы
- E) Әзімбай үйіндегі Наурыз тойы

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. «Қайран менің өз үйім, кең сарайым – боз үйім» деген аңыз кейіпкері
 А) Қарашап
 Б) Жиренше
 С) Алдар көсе
 Д) Тазша бала
 Е) Асан қайғы
2. Шоқан Уәлиханов адъютанты болып тағайындалған генерал-губернатор
 А) Г.Х.Гасфорт
 Б) П.Гонсевский
 С) Н.Курочкин
 Д) И.Н.Березин
 Е) Г.П.Потанин
3. Маңмаңгер, кекілің келте, жсалың майда,
 Жүйрік жоқ сенен озған құнан, тайда , - деп Ақан серінің ән арнаған тұлпары
 А) Көкаршын
 Б) Құлагер
 С) Қараторғай
 Д) Базаралы
 Е) Көкжендет
4. «Шұғаның белгісі» повесінің кейіпкері
 А) Қожаш
 Б) Ғали
 С) Қамар
 Д) Әбдірахман
 Е) Жамал
5. «Күйші» поэмасының авторы
 А) Ө.Сәрсенбаев
 Б) І.Жансүгіров
 С) Қ.Мырзалиев
 Д) Б.Майлин
 Е) М.Мақатаев
6. М. Әуезовтің Еуропалық прозаның деңгейінде алғаш жазған әңгімесі
 А) «Қорғансыздың күні»
 Б) «Жетім»
 С) «Көксерек»
 Д) «Қыр суреттері»
 Е) «Кім кінәлі?»

13.
$$\begin{cases} 1 + \frac{2-3x}{2} > 0, \\ 1 + \frac{2-3x}{2} < 3 \end{cases}$$
 теңсіздіктер жүйесінің бүтін шешімдерінің қосындысы
 А) 0
 Б) 1
 С) -2
 Д) -1
 Е) 2
14. $y = \sqrt{-x^2 + 6x - 8}$ функциясының мәндер жиынын табыңыз.
 А) $(-\infty; 1]$
 Б) $[1; +\infty)$
 С) $[0; 1]$
 Д) $(0; 1]$
 Е) $(0; 1)$
15. Трапеция шеңберге сырттай сызылған. Шеңбер радиусы 10 см, ал трапецияның бүйір қабырғаларының қосындысы 40 см. Трапецияның ауданын табыңыз
 А) 500 см^2
 Б) 240 см^2
 С) 320 см^2
 Д) 460 см^2
 Е) 400 см^2

16. Бөлшекті қысқартыңыз: $\frac{ax - az - bx + bz}{ax + az - bx - bz}$

A) $\frac{x-z}{x+z}$

B) $\frac{x-z}{a-b}$

C) $\frac{a-b}{x+z}$

D) $\frac{a-z}{x+a}$

E) $\frac{x+z}{x-z}$

17. Массасы 250 грамм, концентрациясы 30% ас содасы дайындалған. Оған қанша тұщы су қосқанда концентрациясы 15% ас содасының ерітіндісі алынатынын табыңыз

A) 0,3 кг

B) 0,45 кг

C) 0,25 кг

D) 1,8 кг

E) 0,5 кг

18. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \sqrt{x^2 - x - 12} \leq x, \\ (x - 5)\sqrt{x - 4} \leq 0. \end{cases}$$

A) $[4; 5]$

B) $[4; +\infty)$

C) $[0; 5]$

D) $[5; +\infty)$

E) $(4; +\infty)$

29. Сөйлемде бастауыш қызметін атқарып тұрған жинақтық сан есім(-дер)

A) Тура жігіт – елге тіреу.

B) Кеңсесі екінші қабатта екен.

C) Ер жігіт сегіз қырлы болсын.

D) Әнді екеуі сызылта пырқады.

E) Біреуінің жазуы ап-анық.

F) Жарысқа жүздеген адам қатысты.

G) Ер бала – он үште отау иесі.

H) Ақыл алтау, ой жетеу.

30. Себеп бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлем(-дер)

A) Бұрын қайтып жатқан ешкім болмағандықтан, пойызды тоспаушы едік.

B) Осы төрт айдың ішінде Қаблан көз алдымызда жүрсе де, бәрімізден ұрланып ер жеткен секілді.

C) Одан арғы жағы қараңғы, бірақ бір жақсылық қала жақтан келетінін біліп қалған сияқты.

D) Аққулар салған керуен жолына түсіп ап, оңтүстікке қарай бұлар да самғай тартты.

E) Көшедегі ағаштар тегіс жапырақ жамыла қойғанымен, қою ағаш арасы алуан үнге толы.

F) Біз Төбеби басына жеткенде, биік тау шатқалдарынан күн көтеріліп келе жатты.

G) Үй іші суи бастаған соң, пешке жағатын отын жару керек болды.

H) Бірін-бірі итермелеп, сапты түзеп, батыры мен батылы алға шықты.

ҚАЗАҚ ТІЛІНЕН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

24. Есімді сөз тіркес(-тер)і
- Тұрып қалды
  - Жапанда оскен
  - Модель жасады
  - Белгілі туынды
  - Әлденеге алаңдау
  - Қалулары қиын
  - Бөтен біреулер
  - Авторын анықтау
25. Нүкте дұрыс қойылған сөйлем(-дер)
- Ғылым таппай, мақтанба (Абай.).
  - Ақан, Біржан, Мәди т.б. сал-серілер қазақ музыкасын дамытқан.
  - Қорқыт ата (VIII ғ) өмір сүргені белгілі.
  - 25 03 2018 күні үлкен кеш өтетінін айтты.
  - Қ Өскенбайұлының мешіт салдырғанын білеміз.
  - Бұл ғимарат б.з.д. X ғасырда салыныпты.
  - Қ.Мұхаметжановтың көп еңбегі ғылыми тілде жазылған.
  - М.О Әуезов – заңғар жазушы.
26. Тура мағыналы сөз(-дер)
- Ауыр мінез
  - Ұйқысы ашылды
  - Қара барқыт аспан
  - Көңілдің кілті
  - Жаңбырсыз жаз
  - Досына тіл қатты
  - Білімді мұғалім
  - Денсаулық көзі
27. Анықтауыш қызметіндегі сан есім(-дер)
- Бұл төрт әнді бүкіл ауыл біледі.
  - Байқауға он бес оқушы іріктелді.
  - Біз екі-екіден партаға жайғастық.
  - Келгендер он бес күннен соң тарқады.
  - Жұмбақтың шешуі біреуінің де ойына келмеді.
  - Атасы тоқсанында шөбере сүйді.
  - Екеуі жүктерін артып алып жүріп кетті.
  - Туысқандармен 1 мамырда жиналатын болдық.
28. Қосарлы айқындауышты тіркес(-тер) қатары
- Мұражай-пәтер, Ұмай-ана
  - Жас мұғалім, жаңа пікір
  - Кең көше, әкелі-балалы
  - Шынқожа батыр, биші Шұғыла
  - Сары сақалды, қара көзді
  - Ахмет ата, апалы-сіңілі
  - Ақбоз ат, жарық жұлдыз
  - Мейрам кемпір, сексен сом

19. А нүктесінен шеңбермен В және С нүктелерінде жанасатын екі түзу жүргізілген. АВ=20 см, ВС=32 см. Шеңбердің радиусын табыңыз
- 26 см
  - $26\frac{2}{3}$ см
  - $27\frac{1}{3}$ см
  - $25\frac{1}{3}$ см
  - 25 см
20. Егер $\vec{a}(3;-2;2)$ және $\vec{c}(4;m;-2)$ берілсе, m –ның қандай мәнінде $3\vec{a}$ және $\frac{1}{2}\vec{c}$ векторлары перпендикуляр болатынын табыңыз.
- 4
  - 4
  - $\frac{1}{4}$
  - $\frac{3}{4}$
  - $-\frac{1}{4}$

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Есептеңіз: $\frac{12}{\frac{1}{3} + 0,5}$

A) $\frac{72}{5}$

B) 10

C) 12,3

D) $\frac{25}{6}$

E) 14,4

F) 12

G) $4\frac{1}{6}$

H) $14\frac{2}{5}$

22. Төмендегі жауаптар ішінен теңдеудің шешім(дер)ін көрсетіңіз:

$\cos \frac{x}{2} = \frac{1}{\sqrt{2}};$

A) $\pm \pi + \pi n, n \in \mathbb{Z}$

B) $(-1)^n \pi + 3\pi n, n \in \mathbb{Z}$

C) $(-1)^{n+1} \pi + 3\pi n, n \in \mathbb{Z}$

D) $\pm \pi + 8\pi n, n \in \mathbb{Z}$

E) $\pm \frac{\pi}{2} + 4\pi n, n \in \mathbb{Z}$

F) $(-1)^n 180^\circ + 540^\circ n, n \in \mathbb{Z}$

G) $\pm 90^\circ + 720^\circ n, n \in \mathbb{Z}$

H) $(-1)^n \pi + 8\pi n, n \in \mathbb{Z}$

19. Көсемшелі сөйлем

A) Жығылған күреске тоймас.

B) Жомарт жоқтығын быдирмес.

C) Талапты ерге нұр жауар.

D) Ерінбеген етікші болар.

E) Семіздікті қой көтереді.

20. Хабарлы сөйлемге тән интонациялық ерекшелік

A) Дауыс ырғағы сөйлем соңында көтеріңкі қалыпта болады.

B) Сөйлем басы көтеріңкі айтылып, аяғы да көтеріңкі айтылады.

C) Дауыс ырғағы бірте-бірте көтеріліп, соңында бәсеңдейді.

D) Барлық жағдайда да лепті үнмен айтылады.

E) Дауыс қатал немесе сыпайы талап ету ырғағында айтылады.

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Мақалдың мәтелден ерекшелігі

A) Жай сөйлем күйінде келеді

B) Көбінесе құрмалас сөйлем түрінде келеді

C) Бірнеше сөздің тіркесуінен жасалғанмен, бір ғана мағынаны білдіреді

D) Мазмұнында себебі мен салдары қатар айтылады

E) Ой-пікірді бейнелеп, тұспалдап, ишаралап жеткізеді

F) Істің салдары ғана айтылып, себебі айтылмай қалып қояды

G) Баяндауышы айтылмаған толымсыз сөйлем күйінде келеді

H) Бір ғана сұраққа жауап береді де, бір сөйлем мүшесі болады

22. Ілгерінді ықпалдағы сөз(-дер)

A) Жанпейіс

B) Жан бағу

C) Сөзсіз

D) Елікбай

E) Түйгізсе

F) Қақ алды

G) Сене көр

H) Бозшағыл

23. Сапалық сын есім(-дер)

A) Зерек

B) Сазды

C) Мінезді

D) Қызыл

E) Отты

F) Жаман

G) Иманды

H) Аттылы

12. Жуан тұйық буынды сөздер қатары
 А) Тот, рет
 В) Оқ, ар, ұт
 С) Шар, доп, тиін
 D) Бала, сана
 E) Өт, өр, үн
13. Біріккен сөздер қатары
 А) Он (күндік), Рүстем (Дастан)
 В) Қыз (Жібек), Сұлу (шаш)
 С) Үш (бұрыш), Жез (қазған)
 D) Біржан (Сара), Ақ (бұйрат)
 E) Ер (Тарғын), Оқ (жетпес)
14. Есімдік пен зат есімнің бірігуінен жасалған күрделі сөз
 А) Жетіқарақшы
 В) Биыл
 С) Жанкелді
 D) Балабақша
 E) Әлдеқашан
15. Өзгелік етіс арқылы жасалған болымды етістік қатары
 А) Киінді, оқытты
 В) Отырғызбады, тікгірмеді
 С) Жиналды, тазаланды
 D) Сендірді, айтқызды
 E) Баққызды, жүгірісті
16. Дара баяндауышты сөйлем
 А) Екі атты алыстан әндетіп келе жатыр.
 В) Сабағы жаман жемістің дәні де жаман.
 С) Түні бойы көз ілмеді.
 D) Төрт жерде төртін – он алты.
 E) Қиыны бұл дүниенің – қолы тарлық.
17. Көнерген сөзді сөйлем
 А) Қазақ халқында қымыз киелі асқа саналады.
 В) Әскерде жүрген баласына хат жаза бастады.
 С) Мұғалім сабаққа ермексаз қажеттігін айтты.
 D) Қызыл әскер атына мініп, суыт жүріп кетті.
 E) Біз компьютер сататын дүкенге де келдік.
18. Баяндауышы тек қатаңнан болған сөйлем
 А) Тез сөйлегеннен де, ойлап сөйлеген дұрыс.
 В) Шешеннің парызы – шындықты айту.
 С) Жарқанатқа жарық қас.
 D) Пайдасыз сөзді көп айтпа, пайдалы сөзді азайтпа.
 E) Қалам – ең жақсы ұстаз, жазылған сөз тап қазір ойлаған сөзден артық.

23.
$$\begin{cases} \log_{0,5}(x+y) = -3 \\ x-3y = 4 \end{cases}$$
 теңдеулер жүйесін шешіңіз
 А) (1;7)
 В) (7;1)
 С) (1;9)
 D) (-7;-1)
 E) (1;8)
 F) (-9;-1)
 G) (5;13)
 H) (0;1)
24. Екі жұмысшы бірге істей отырып, қандай да бір жұмысты 18 сағатта бітіреді. Егер олардың еңбек өнімділіктерінің қатынасы 2:3 болса, әрқайсысының жұмысты бітіруге кеткен уақыттары жатқан аралық(ард)ы көрсетіңіз.
 А) (5;48)
 В) (8;10)
 С) (3;24]
 D) [17;30)
 E) [30;45]
 F) (30;45)
 G) (25;50)
 H) (15;30)
25. Төмендегі жауаптардың ішінен $\lg(x^2 - 15x) - 2 \leq 0$ теңсіздігінің бүтін шешімі бола алатын сан(дар)ды табыңыз
 А) 24
 В) -7
 С) 0
 D) 4
 E) 19
 F) -5
 G) 16
 H) 21

26.
$$\begin{cases} x + y = 0, \\ 11 - xy^2 - 6x^2 + 8y + 4 = 11(x+2)^2 \end{cases}$$
 теңдеулер жүйесінің шешім(дер)ін табыңыз.

- A) $(-2; 2)$
- B) $(3; -3)$
- C) $(2; -2)$
- D) $(-1; 1)$
- E) $(4; -4)$
- F) $(-4; 4)$
- G) $(-3; 3)$
- H) $(0; 0)$

27. Функцияның сындық нүктесін (нүктелерін) табыңыз: $y = x^3 - 12x + 6$

- A) 2
- B) -1
- C) 4
- D) 0
- E) 3
- F) -2
- G) 1
- H) -3

6. Сөйлемдегі үстеудің мағыналық түрі

Боранды, аязды күндері бірен-саран қораға түсіп көрді.

- A) мезгіл үстеу
- B) күшейткіш үстеу
- C) мөлшер үстеу
- D) себеп-салдар үстеу
- E) сын-қимыл үстеу

7. Еліктеуіш сөз қатысқан сөйлем

- A) Сәбит жалт қараған бойы қатты да қалды.
- B) Сағадан сымпың қағып із шалғанда...
- C) Аттылар жапыр-жұпыр сәлем беріп, амандасып қалды.
- D) Аспандағы жалт-жұлт еткен салютті қызықтап тұрдық.
- E) Аяғын тық-тық басып, аялдамастан жүріп кетті.

8. Ыңғайлас салалас құрмалас сөйлем

- A) Жанар орнын ұсынын еді, – Дәмелі отырған жоқ.
- B) Хатты біресе кеудесіне қысады да, біресе оған мейірі қанбағандай бетіне басады.
- C) Үйі жақын, сондықтан ол жұмысқа ерте келді.
- D) Бес минут өткен жоқ, әскери адам кірді.
- E) Өзеннің суы таяз болғанымен, жағасы тік.

9. Қосарлы айқындауыш сөз

- A) Ата-ана
- B) Сәбит Мұқанов
- C) Әнші Роза
- D) Нұржан мен Нұрлан
- E) Ұлы жазушы

10. Стиль түрі

Иен дүние, тұл дүние сырына бой ұрсақ, шынайы жалғыздықты қатты ойлатады.

- A) көркем әдебиет стилі
- B) ғылыми стиль
- C) ауыз екі сөйлеу стилі
- D) публицистикалық стиль
- E) ресми стиль

11. Көп мағыналы сөздер қатары

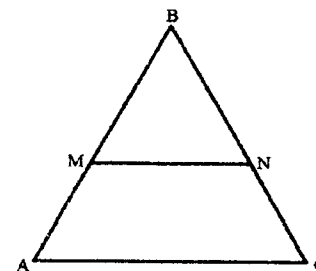
- A) Әке, бала, ана
- B) Орман, ағаш, аң
- C) Дала, егін, жел
- D) Бас, көз, аяқ
- E) Жер, жел, бұлт

ҚАЗАҚ ТІЛІ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

- Мақтаға қатысты кәсіби сөз
  - Түбіртек
  - Өркен
  - Шяіт
  - Әңгелек
  - Жом
- Асты сызылған сөздер жататын нұсқа
*Көзіме жас бер, жылайын,
 Шыдам бер, сабыр қылайын.*
  - антоним
  - синоним
  - көп мағыналы сөз
  - ауыспалы мағыналы сөз
  - омоним
- Буын үндестігіне сай сөз
  - Бапкер
  - Жастық
  - Сәнқой
  - Ғарышкер
  - Ізденімпаз
- Ашық дауыстыдан жасалған сөз
  - үйрек
  - мектеп
  - сандық
  - негіз
  - отын
- Түбір сөзден басталған сөйлем
  - Балалық шаққа саяхат жасағыңыз келе ме?
  - Әке – асқар тау, бала – жағасындағы құрақ.
  - Сыныптасын көріп, бала қуанып қалды.
  - Балалық мінезі әлі қала қойған жоқ.
  - Балалы үй – базар, баласыз үй – қу мазар.

28. Тең қабырғалы ABC үшбұрышының қабырғасы 1-ге тең. MN кесіндісі AC қабырғасына параллель орта сызық. $\overline{MN} \cdot \overline{CA}$ скаляр көбейтіндісін есептеңіз.

- 0,5
  - $\frac{3}{2}$
  - $-\frac{1}{2}$
  - 1,5
  - $\frac{1}{2}$
  - 1,5
  - 0,5
  - $-\frac{3}{2}$
29. $f(x) = 6x^2 - 3 \ln x$ функциясы берілген. $f'(x) \leq 0$ теңсіздігінің шешімі болатын жауаптар:
- (1;2)
  - $\left(0; \frac{1}{2}\right)$
  - $1 < x \leq \frac{1}{2}$
  - $\left[0; \frac{1}{2}\right]$
  - $\left(0; \frac{1}{2}\right]$
  - $0 < x \leq 0,5$
  - (1;2]
  - $0 \leq x \leq 0,5$

30. $\vec{a}(x; x-5; 4)$; $\vec{b}(-1; x; x+1)$ векторлары берілген. x -тің қандай мән(дер)інде $\vec{a} \cdot \vec{b} = 12$ шарты орындалатынын анықтаңыз.

- A) 0
- B) -3
- C) 3
- D) 4
- E) 7
- F) 1
- G) -2
- H) -5

МАТЕМАТИКАДАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

27. Сенат пен мәжілістің бірлескен отырысында қаралатын негізгі мәселе(-лер):
- A) Жоғарғы Соттың төрағасын тағайындайды
  - B) Жергілікті бюджет бекітіледі
  - C) Парламенттік сайлауды жариялайды
  - D) Парламентті таратады
  - E) Республикалық бюджет қаралады
  - F) Бюджеттің орындалуы туралы Президент есеп береді
  - G) Саяси фракциялардың бағдарламаларын бекітеді
  - H) Республикалық бюджет бекітіледі
28. Құқық қорғау қызметінің нысаны(-дары):
- A) Жақын туыстарына қарсы айғақ беру міндеттілігі
  - B) Құқықбұзушылықты анықтау
  - C) Айыпталушының өзінің кінәсіздігін дәлелдеуге міндеттілігі
  - D) Тергеуді алдын ала жариялау
  - E) Тергеу
  - F) Заңсыз алынған айғақтар
  - G) Алдын алу
  - H) Құқықбұзушылыққа жол беру
29. Философиялық мәні бойынша субъектінің «онтологиялық өмірбаяны» болып табылатын ұғым (-дар):
- A) энциклопедиялық мақала
  - B) ғаламтордағы аккаунт
  - C) ұялы байланыс желісі
  - D) адамның жұмыс өтілі
  - E) кәсіби тәжірибе
  - F) фотосуреттер жинағы
  - G) әлеуметтік желідегі байланыс
  - H) адамның өмірі
30. Ұсынысқа әсер ететін бағалы емес фактор (-лар):
- A) дотациялар
  - B) технология
  - C) сұраныс заңы
  - D) тұтыну бюджеті
  - E) нарықтық сұраныс
  - F) ресурс құны
  - G) тұтыну несиесі
  - H) жеке сұраныс

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚТАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

23. Адамның зердесі мен наным-сенімінің құндылықтық ұйғарымының жиынтығы(-тары):
- A) мәдени игілік
  - B) мәдени сабақтастық
  - C) дүниені түсіну
  - D) мәдени орта
  - E) білім мен сенім
  - F) құндылық нормасы
  - G) дүниені сезіну
  - H) мәдени болжау
24. Экономикалық өндіріс факторы(-лары):
- A) салық
  - B) жер
  - C) капитал
  - D) банк
  - E) еңбек
  - F) дивидент
  - G) рента
  - H) тауар
25. Еңбек нарығының құрамдас бөлігі(-тері):
- A) несие
  - B) қызмет
  - C) жер
  - D) баға
  - E) ұсыныс
  - F) пайыз
  - G) сұраныс
  - H) сыйақы
26. Конституциялық Кеңеске өтініш беру құқығына ие болған(-дар):
- A) Мәслихат төрағасы
  - B) Парламент депутаттары (кемінде бестен бір бөлігі)
  - C) Мәслихат депутаттары
  - D) ҰҚК төрағасы
  - E) Прокурор
  - F) Мемлекеттік қызмет агенттігінің төрағасы
  - G) Қорғаныс министрі
  - H) Вице президент

ФИЗИКА

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Массасы 70 кг адамның аяқ киімінің табандарының ауданы 60 см². Адамның Жер бетіне түсіретін қысымы ($g = 10 \text{ м/с}^2$)
  - A) $\approx 700 \text{ Па}$
  - B) $\approx 600 \text{ Па}$
  - C) $\approx 4,2 \cdot 10^5 \text{ Па}$
  - D) $\approx 11,6 \cdot 10^4 \text{ Па}$
  - E) $\approx 1,2 \cdot 10^3 \text{ Па}$
2. ϑ жылдамдықпен қозғалып келе жатқан массасы m шар массасы $2m$ тыныштықта тұрған шармен серпімсіз соқтығысады. Соқтығысқаннан кейінгі шарлар жылдамдығы
  - A) 3ϑ
  - B) $\frac{\vartheta}{3}$
  - C) $\frac{\vartheta}{2}$
  - D) 2ϑ
  - E) ϑ
3. Дыбыс толқыны ауадан суға өтті. Толқынның таралу жылдамдығы
  - A) артады
  - B) басында артады, содан соң кемиді
  - C) өзгермейді
  - D) басында кемиді, содан соң артады
  - E) кемиді
4. Идеал газ көлемі 2 есе артқанда, қысымы 2 есе кемитін процесс
  - A) адиабаттық
  - B) термодинамикалық
  - C) изотермалық
  - D) изохоралық
  - E) изобаралық
5. Идеал газдың абсолюттік температурасы да, қысымы да 2 есе артады. Бұл процесс
  - A) адиабаттық ұлғаю
  - B) изотермалық қыздыру
  - C) изобаралық қыздыру
  - D) изохоралық қыздыру
  - E) изотермалық ұлғаю

6. Балқу температурасына жеткен қорғасынды толық балқыту үшін 5 ккал (калория) жылу мөлшері жұмсалса, қорғасынның массасы ($\lambda = 2,5 \cdot 10^4$ Дж/кг, 1 ккал=4,2 Дж)
- 720 г
  - 38,2 г
  - 180 г
  - 160 г
  - 840 г
7. Өте төмен температурада металл кедергісінің күрт кеміп, жойылу құбылысы
- тәж разряды
  - асқынөткізгіштік
  - иондалу процесі
  - термоэлектрондық эмиссия
  - электрлік разряд
8. Электр тогын өткізбейтін заттар
- металдар
  - қыздырылған жартылай өткізгіштер
  - электролиттер
  - диэлектриктер
  - иондалған газ
9. Резерфордтың атомның құрылысына берген тұжырымдамасына сәйкес дұрыс тұжырым
- d_a – атомның диаметрі; m_a – атомның массасы; q_a – атомның заряды;
 d_y – ядроның диаметрі; m_y – ядроның массасы; q_y – ядроның заряды
- $d_a \gg d_y$
  - $d_a \ll d_y$
  - $\frac{m_y}{m_a} \gg 1$
  - $q_a = 1$
  - $q_y < 1$

19. Саяси мәдениеттің саяси субъектілер мен институттардың белгілі бір стереотиптер, рәміздер негізінде өзара әрекеттесуін іске асыратын қызметі:
- Әлеуметтендіру
  - Интеграциялық
  - Бейімдеу
  - Интегративтік
  - Коммуникативтік
20. Әкімшілік құқық бұзу объектісі:
- Әрекет, қабілеттілігі бар адам
  - Әлеуметтік әрекетсіздік
  - Әкімшілік заңын білмейтін азамат
  - Заңмен қорғалатын қоғамдық қатынастар мен мүдделер
  - Субъектінің өз әрекетіне психикалық қатынасы
- Нұсқау:** Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.
- Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.
21. Дүниетаным құрылымының компоненті(-тері):
- құндылықтар мен нормалар
  - ой толғау мен түйсінім
  - ақиқат пен сенім
  - елестетім мен зерделеу
  - адамның игілігі
  - сезіну мен түйсіну
  - наным мен түйсік
  - болжаулық пен құндылық
22. Ежелгі Үндістанда, Қытайда, Грекияда философиялық ілім пайда болды:
- б.з. IV-V ғ.ғ.
  - б.з. III-IV ғ.ғ.
  - б.з.б. V-IV ғ.ғ.
  - б.з.б. VII-VI ғ.ғ.
  - б.з. VII-X ғ.ғ.
  - б.з.б. VI-V ғ.ғ.
  - б.з. VI-VII ғ.ғ.
  - б.з.б. IX-VIII ғ.ғ.

13. Тауар мен көрсетілген қызметтерге деген бағалардың жалпы деңгейінің өсуі:
- рента
  - дивидент
  - инфляция
  - пайыздар
  - капитал
14. Жердің өндіріс факторы ретіндегі ерекшеліктерінің бірі:
- табиғи фактор болып табылмайды
  - жердің мөлшері шектелген
  - жер адам еңбегінің өнімі
  - ұтымды пайдаланған кезде тозады
  - жер орнын ауыстыруға болады
15. Әл-Фарабидің трактаты:
- «Билеуші»
  - «Саяси билеушілер туралы»
  - «Ізгі қала тұрғындарының көзқарастары туралы»
  - «Екі тілдің таласы»
  - «Қалай бақытты болу жайындағы ілім»
16. Дүниетаным қамтитын негізгі сала:
- болжаушылық
  - методологиялық
  - теориялық практикалық
  - интеллектуалдық-танымдық
  - әлеуметтік
17. Жаһанданудың негізгі кедергісі(-лері):
- ұлтсыздық
  - шекаралардың жоқтығы
  - мемлекеттердің шекаралары
  - ұлттардың жойылуы
  - космополиттік
18. Италия жеріндегі ерекше мәртебесі бар абсолюттік-теократиялық монархия:
- Лихтенштейн
  - Ватикан
  - Сан-Марино
  - Монако
  - Андорра

10. Массасы 36 кг жүкті MN жеңіл тақтайшаның көмегімен көтеру үшін M нүктесіне 120 Н күш түсіру қажет болды. Тақтайшаның күштен беретін ұтысы

- 2 есе
  - 4 есе
  - 5 есе
  - 3 есе
  - 6 есе
11. Серіппесінің сығылу шамасын 2 есе арттырғанда серіппелі пистолеттен горизонталь бағытта атылған оқтың жылдамдығы
- 1,4 есе артады
  - 2 есе кемиді
  - 2 есе артады
  - 1,4 есе кемиді
  - өзгермейді
12. Гармоникалық тербелістің амплитудасы 5 см, периоды 4 с. Тербелістегі дененің максимал жылдамдығы
- $7,85 \cdot 10^{-2}$ м/с
  - $8,85 \cdot 10^{-2}$ м/с
  - $4 \cdot 10^{-2}$ м/с
  - $1,25 \cdot 10^{-2}$ м/с
  - $2 \cdot 10^{-2}$ м/с
13. Ішіндегі газ қысымы 0,14 МПа ыдысты көлемі 6 л бос ыдыспен жалғағанда ыдыстардағы қысым 10^5 Па болса, бірінші ыдыс көлемі (процесс изотермалық)
- 6 л
  - 15 л
  - 24 л
  - 9 л
  - 12 л
14. Біртекті магнит өрісінде айналып тұрған рамада пайда болатын ЭҚК-інің теңдеуі: $\varepsilon = 50 \cdot \sin 10^3 \pi t$ (В). ЭҚК-інің тербеліс амплитудасы және сызықтық жиілігі
- 50 В және 2500 с^{-1}
  - 50 В және 500 с^{-1}
  - 50 В және 100 с^{-1}
  - 36 В және 100 с^{-1}
  - 36 В және 500 с^{-1}

15. Электр плитасының (модель LX570) құжатындағы сипаттамалары бойынша тәуліктік энергия шығыны ($1 \text{ кВт} \cdot \text{сағ} = 3,6 \cdot 10^6 \text{ Дж}$)

Модель	Керісу, В	Ток күші, А	Пайдалану мерзімі, жыл
LX570	220	100 мА	8

- А) $\approx 1,80 \text{ кВт} \cdot \text{сағ}$
 В) $\approx 0,05 \text{ кВт} \cdot \text{сағ}$
 С) $\approx 0,22 \text{ кВт} \cdot \text{сағ}$
 Д) $\approx 0,53 \text{ кВт} \cdot \text{сағ}$
 Е) $\approx 1,44 \text{ кВт} \cdot \text{сағ}$
16. Орын ауыстыруы нөлге тең, ал жүрілген жолы нөлге тең емес бола алатын қозғалыс
 А) теңайнымалы кемімелі
 В) тұзусызықты бірқалыпсыз
 С) шеңбер бойымен
 Д) бірқалыпты
 Е) теңайнымалы үдемелі
17. Екі атомды идеал газды изобаралық қыздырғанда газға берілген жылу мөлшерінің газ жұмысына жұмсалатын үлесі (бөлігі)
 А) $\approx 0,17$
 В) $\approx 0,55$
 С) $\approx 0,71$
 Д) $\approx 0,29$
 Е) $\approx 0,57$
18. Тізбектей жалғанған екі бірдей мыс өткізгіштің бойымен ток өтеді. Бірінші өткізгіштің диаметрі екіншісінен екі есе артық болса, электрондардың өткізгіш бойымен реттелген қозғалысы жылдамдықтарының қатынасы
 А) $\frac{v_2}{v_1} = 4$
 В) $\frac{v_1}{v_2} = 0,5$
 С) $\frac{v_1}{v_2} = 2$
 Д) $\frac{v_2}{v_1} = 2$
 Е) $\frac{v_1}{v_2} = 4$

7. Қазақстан Республикасы Парламентінің жоғарғы палатасы:

☒ А) Сенат
 В) Конституциялық Кеңес
 С) Мәслихат
 Д) Жергілікті Кеңес
 Е) Мәжіліс

8. Нарықтық экономиканың ажырамас нышаны, экономикалық белсенді тұрғындардың уақытша жұмыспен шұғылданбауы:

А) Акысыз еңбек
 В) Тиімсіз еңбек
 С) Жұмыссыздық
 Д) Жұмысқа орналасу
 Е) Пайдасыз еңбек

9. Саяси құбылыстар әлемін тұтас және өзара тығыз байланысында зерделейтін ғылым:

А) Философия
 В) Әлеуметтану
 С) Дінтану
 Д) Саясаттану
 Е) Этнология

10. Атқарушы биліктің жоғарғы органы:

А) Үкімет
 В) Мәжіліс
 С) Сенат
☒ Д) Парламент
 Е) Конституциялық Кеңес

11. Адамның рухани жүйесінде орны ерекше бостандық түрі:

А) өмір
 В) шешім
 С) ар-ұждан
 Д) әрекет
 Е) экономикалық

12. Австрия психологі З. Фрейд адамның шығармашылық қызметі ретінде бағалады:

А) саналылық пен санасыздықтың синтезі
 В) құдайдың сыйы
 С) субъектінің өз қажеттілігін өтеуі
 Д) тұлғаның саналы қызметінің негізі
 Е) түйсіктің (инстинкт) көрінісі

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Философия ғылымындағы құндылықтар туралы ілім:
  - А) онтология
  - ☒ В) физиология
  - С) геология
  - Д) аксиология
  - Е) гносеология
2. Ертедегі мифология терминінің анықтамасы:
  - А) аңшылық пен терімшілік дәуіріндегі қоғамның дүниетанымы
  - В) темір дәуіріндегі қоғамның дүниетанымы
  - ☒ С) дамыған орта ғасырлар дәуіріндегі қоғамның дүниетанымы
  - Д) ерте орта ғасырлар дәуіріндегі қоғамның дүниетанымы
  - Е) қола дәуіріндегі қоғамның дүниетанымы
3. Адамдар ұжымының өндірістік қызметінің алға басуына қажетті шарт:
  - ☒ А) еңбек сұранысы
  - В) еңбек ұсынысы
  - С) қарым-қатынас мәдениеті
  - Д) жалдамалы қызметкерлер
  - Е) номиналды жалақы
4. Антикалық философияның гүлденуі болған кезең
  - А) б.з.б. VII ғ.
  - ☒ В) б.з.б. VI ғ.
  - С) б.з.б. XI - IX ғғ.
  - Д) б.з.б. V - IV ғғ.
  - Е) б.з.б. IV - б.з. I ғғ.
5. Б.з.д. VI-V ғғ. қалыптасқан қытайлық философия мектептеріне жатпайды:
  - А) Натурфилософиялық мектебі
  - В) Заң мектебі
  - ☒ С) Йога мектебі
  - Д) Конфуций мектебі
  - Е) Даосизм мектебі
6. Сатып алушылардың белгілі бір жерде және белгілі бір уақытта сол бағаға белгілі бір көлемде тауар сатып алу қабілеті:
  - А) Несие
  - ☒ В) Нарық
  - С) Табыс
  - Д) Ұсыныс
  - Е) Сұраныс

19. Бойының ұзындығы 1,8 м адамның көлеңкесі 90 см болғанда, көлеңкесі 10 м болатын ағаштың биіктігі

- А) 20 м
- В) 15 м
- С) 25 м
- Д) 10 м
- Е) 30 м

20. Екі футболшының қозғалыс сипаттамалары кестеде берілген.

Футболшылар	Ең үлкен жылдамдығы (м/с)	Жылдамдығын арттыру кезіндегі үдеу (м/с ²)
I	8	2
II	6	3

Олар орнынан бір бағытта, бір мезгілде қозғалған жағдайда, алғашқы 4 секундта жүрген жолдарының айырымы және алда болатыны

- А) 18 м, екінші футболшы
- В) 2 м, екінші футболшы
- С) 16 м, бірінші футболшы
- Д) 1 м, екінші футболшы
- Е) 1 м, бірінші футболшы

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Қандай да бір биіктіктен горизонталь лақтырылған дене жылдамдығын екі есе арттырғанда, дененің ұшу уақыты мен горизонталь ұшу қашықтығы
- А) $2s_1 = s_2$
  - В) $4t_2 = t_1$
  - С) $4s_1 = s_2$
  - Д) $2t_1 = t_2$
  - Е) $t_1 = t_2$
  - Ф) $s_1 = s_2$
  - Г) $4s_2 = s_1$
  - Н) $4t_1 = t_2$

22. Молекулалық --кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі

- A) $p = \frac{1}{3} \rho \bar{v}^2$
- B) $p = nRT$
- C) $pV = \frac{m}{M} RT$
- D) $p = \frac{m}{M} RT$
- E) $pV = \nu RT$
- F) $p = \frac{\rho}{M} RT$
- G) $p = nkT$
- H) $p = \frac{1}{3} m_0 n \bar{v}^2$

23. Өзекшесіз соленоид ішіндегі өрістің индукциясы $B_0 = 2 \text{ мТл}$. Соленоидқа болат өзекшені енгізгенде оның индукциясы ($\mu_{\text{болат}} = 8000$)

- A) 16 мТл
- B) 16 Тл
- C) 4000 мТл
- D) $16 \cdot 10^3 \text{ Тл}$
- E) 0,004 кТл
- F) $0,016 \cdot 10^3 \text{ Тл}$
- G) 4 Тл
- H) 0,016 кТл

24. Электролиттік ваннасы бар тізбектегі ток күші 1 А болғанда 2 мин ішінде электродта бөлінетін алтынның массасы ($k = 2 \cdot 10^{-6} \text{ кг / Кл}$)

- A) 0,0048 кг
- B) 0,24 г
- C) 0,0016 кг
- D) 160 мг
- E) 0,16 г
- F) 240 мг
- G) 480 г
- H) 0,48 г

30. 1918 жылы басталған Ирактағы ағылшындарға қарсы көтерілістің қозғаушы күші орналасқан аймақ (-тар):

- A) Нил өзені аймағы
- B) Конго өзені маңайы
- C) Жерорта теңізі жағалауы
- D) Замбези өзенінің оң жағалауы
- E) Кура өзені өңірі
- F) Тигр өзенінің маңы
- G) Евфрат өзенінің төңірегі
- H) Инд өзені сол жағалауы

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫНАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

26. Ежелгі Спартада б.з.б. IX-X ғасырларда реформа жасаған атақты заңгер(-лер):
- Софокл
  - Пифагор
  - Ликург
  - Солон
  - Аристотель
  - Демокрит
  - Эмпедокл
  - Доминат
27. Алтын Орда билеушісі (-лері):
- Үгедей
  - Шайбан
  - Шағатай
  - Құбылай
  - Орда-Ежен
  - Төле
  - Шыңғысхан
  - Бату
28. XVII ғасырдың екінші жартысында Романовтар әулеті қабылдаған құжат (-тар):
- Адам және азамат құқықтарының декларациясы
  - Адам құқығы туралы билль
  - Монархтар мен халықтардың қасиетті одағы
  - Жарғылық кедендік грамота
  - Тәуелсіздік декларациясы
  - Ұлы реконструкция
  - Құқық туралы петиция
  - Тамырлар мен бұтақтар туралы петиция
29. 1915 жылы қазанда Төрттік одаққа мүше болған мемлекет(-тер):
- Франция
  - Испания
  - Англия
  - Литва
  - Италия
  - Латвия
  - Болгария
  - Түркия

25. Нәрсе кескінін 5 есе ұлғайту үшін лабораториялық линзадан ($F = 13 \text{ см}$) алынған кескіннің линзадан орналасу қашықтығы және нәрсе мен экранның (кескіннің) арақашықтығы
- 16 м
  - 93,6 см
  - 1,56 м
  - 7,8 см
  - 0,78 м
  - 0,078 м
  - 0,4 м
  - 0,8 м
26. Жиілігі ν , периоды T , ϑ жылдамдықпен таралатын толқын ұзындығын λ анықтайтын формула
- $\lambda = \frac{\nu}{\vartheta}$
  - $\lambda = \vartheta T$
  - $\lambda = \frac{\vartheta}{2\pi}$
  - $\lambda = \frac{\nu}{2\pi}$
  - $\lambda = \frac{1}{T}$
  - $\lambda = \frac{\vartheta}{\nu}$
  - $\lambda = \frac{\nu \cdot \vartheta}{2}$
  - $\lambda = 2\pi \nu \cdot \vartheta$
27. Көлемі 40 л баллондағы газдың температурасы 240 К, ал қысымы 200 кПа. Баллондағы зат мөлшері ($R = 8,31 \text{ Дж/К} \cdot \text{моль}$)
- 4 моль
  - 400 моль
  - 0,04 моль
  - 0,4 моль
  - 40 кмоль
  - 0,004 моль
  - 0,004 кмоль
  - 40 моль

28. Ауданы 800 см^2 тоғы бар рама жазықтығы индукция векторы $0,1 \text{ Тл}$ біртекті магнит өрісі күш сызықтарына параллель болғанда рамаға әсер ететін айналдырушы момент $40 \text{ мН} \cdot \text{м}$ болса, рама арқылы өтетін ток күші

- A) 5 A
- B) 1 A
- C) 10 A
- D) 4 A
- E) 7 A
- F) 3 A
- G) 2 A
- H) 8 A

29. Мөлшері 1 моль болатын біратомды идеал газ $\frac{p}{V} = \text{const}$ заңымен

ұлғаяды. Осы кезде газдың көлемі 3 есе, ішкі энергиясы $9,9 \cdot 10^3 \text{ Дж}$ -ге артты. Газдың бастапқы температурасы

- A) $\approx 1 \text{ K}$
- B) $\approx 110 \text{ K}$
- C) $\approx 383^\circ \text{C}$
- D) $\approx 10 \text{ K}$
- E) $\approx 373^\circ \text{C}$
- F) $\approx 100 \text{ K}$
- G) $\approx 283^\circ \text{C}$
- H) $\approx 272^\circ \text{C}$

30. Сутек атомындағы электрон энергиясы $-0,54 \text{ эВ}$ күйден энергиясы $-0,84 \text{ эВ}$ күйге өтеді. Осы ауысу нәтижесінде ($1 \text{ эВ} = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ Дж}$)

- A) энергиясы $0,48 \cdot 10^{-19} \text{ Дж}$ жарық кванты шығады
- B) энергиясы $0,84 \text{ эВ}$ жарық кванты шығады
- C) энергиясы $1,344 \cdot 10^{-19} \text{ Дж}$ жарық кванты шығады
- D) энергиясы $0,3 \text{ эВ}$ жарық кванты жұтылады
- E) энергиясы $1,344 \cdot 10^{-19} \text{ Дж}$ жарық кванты жұтылады
- F) энергиясы $0,84 \text{ эВ}$ жарық кванты жұтылады
- G) энергиясы $0,3 \text{ эВ}$ жарық кванты шығады
- H) энергиясы $0,48 \cdot 10^{-19} \text{ Дж}$ жарық кванты жұтылады

ФИЗИКАДАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

22. Комедиялық жанрдың дамуына үлкен атақ-даңқ әкелген кеңестік кинокартина (-лар):

- A) «Үндістан-анамыз»
- B) «Ы операциясы»
- C) «Гауһар тасты қол»
- D) «Кавказ тұтқын қызы»
- E) «Авиатор»
- F) «Матрица»
- G) «Взвод»
- H) «Олар Отан үшін шайқасты»

23. Корифей сөзінің мағынасы (-лары):

- A) Дінді уағыздаушылар
- B) Грекиядағы еркін халық, қарапайым халық
- C) Грек трагедиясындағы хор жетекшісі
- D) Мейрамдарды ұйымдастырушылар
- E) Салық жинаушылар, көсемдер
- F) Әскер басшылары, олар сенатқа сайланған
- G) Римдегі заң шығарушылар, ақсүйектер
- H) Кемеңгер, қайраткер, көсем, ғылым мен өнердің аса көрнекті өкілі

24. Орта ғасырлардағы Орта Азия елдерінің көрнекті ғалымы (-дары):

- A) Әбу Әли ибн Сина
- B) Ахмад Абд-ур Рахим
- C) Жүсіп Баласағұни
- D) Абдул Меджил
- E) Мұстафа Решид
- F) Әбу Райхан Бируни
- G) Абдул Хамид
- H) Жамал әд-Дин

25. Оноре де Бальзактың шығармасы(-лары):

- A) «Гобсек»
- B) «Чайльд Гарольдтың сапары»
- C) «Қилы кезең»
- D) «Париж Құдайана гибадатханасы»
- E) «Суық үй»
- F) «Шегірен былғары»
- G) «Жоғалған иллюзия»
- H) «Күлетеш адам»

20. «Ол ағылшын гуманисі, утопиялық социализмнің негізін салушылардың бірі. 1529-1532 жылы Англияда мемлекеттік жоғары қызметте болды. Папаны жақтап, корольге қарсы болғаны үшін ... корольдің бұйрығы бойынша дарға асылды. Оның көрнекті шығармасының бірі «Утопия». Бұл еңбегінде сол кездегі қоғамдық құрылысты қатты сынады. Англиядағы қайыршылық жағдайды суреттейді. Қоғамдағы кемшіліктердің негізі жеке меншікте, ал оның өмір сүру негізі-адамдардың ақымақ әрекеті менменшілдік, мансапқорлық деді. Қанау мен теңсіздікке «Утопия аралындағы» үлгілі қоғамды қарсы қояды. «Утопияда» жеке меншік жоқ, жер иелену қоғамдық меншікке негізделген. Өндіріс негізі-ауыл шаруашылығына қала тұрғындары кезекпен екі жылға жұмысқа келіп тұрады. Елдің енді бір бөлігі қолөнермен шұғылданады. Бұл арада тұратын ерекше таланты бар адамдардың бір тобы ғылыммен шұғылданады.

Арал тұрғындары күніне алты сағат жұмыс жасайды. Қалған уақыттарында дем алады. Бұл қоғамдағы еркектер мен әйелдер құқығы бірдей. Мұнда арамтамақтар мен жалқауларға орын жоқ».

Мәтінде сипатталған тұлғаны анықтаңыз:

- A) Р.Декарт
- B) Т.Мор
- C) Дж.Бруно
- D) Г.Галилей
- E) Ф.Бэкон

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орында, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Мүсін өнерін дамытуда еңбектері жоғары бағаланған ежелгі грек мүсіншісі (-лері):

- A) Демокрит
- B) Эмпедокл
- C) Сострат
- D) Фидий
- E) Мирон
- F) Эсхил
- G) Гомер
- H) Аристофан

БИОЛОГИЯ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орында, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Хлоропластары көп ұлпа
  - A) түзуші
  - B) қор жинаушы
  - C) фотосинтездеуші
  - D) тірек
  - E) өткізгіш
2. Қырықбуынның сабақ қырларының астындағы ұлпа
  - A) тірек
  - B) негізгі
  - C) түзуші
  - D) өткізу
  - E) жабын
3. Балантидиоз ауруына душар ететін кірпікшелілер өкілі
  - A) балантидий
  - B) лямблия
  - C) лейшмания
  - D) шилан
  - E) бодо
4. Ақуланың өте жақсы дамыған сезім мүшесі
  - A) иіс сезу
  - B) сипап сезу
  - C) дәм сезу
  - D) есту
  - E) көру
5. Қарын мен ішектің қауіпті ауруы
  - A) гипотония
  - B) дизентерия
  - C) гипертония
  - D) уремия
  - E) гемофилия
6. Тынысалу мүшесінің ауруына жатады
  - A) кретинизм
  - B) гемофилия
  - C) акромегалия
  - D) қырақтылық
  - E) тұмау

7. Организм мен қоршаған органы байланыстырушы мүше
  - A) ашпшек
  - B) бауыр
  - C) бүйрек
  - D) жүрек
  - E) тері
8. Ядроның бөлінуі
  - A) цитокинез
  - B) кариокинез
  - C) овогенез
  - D) сперматогенез
  - E) гаметогенез
9. Гаструладан кейінгі саты
  - A) гамета
  - B) бластула
  - C) зигота
  - D) нейрула
  - E) полиспермия
10. Тұрып пен қырықабатты будандастыру арқылы туысаралық будан алған цитогенетик
  - A) Г.Д. Карпеченко
  - B) Н.В. Цицин
  - C) В.С. Пустовойт
  - D) X. Кихара
  - E) И.В. Мичурин
11. Жасушаға пішін мен мықтылық қасиет береді
  - A) қабықша
  - B) лейкопласт
  - C) вакуоль
  - D) ядро
  - E) хлоропласт
12. Гидрада болмайтын мүше
  - A) ауыз
  - B) бөлін шығару
  - C) атпа жіпше
  - D) табаны
  - E) жүйке торы
13. Сүйекке иілгіштік қасиет беретін органикалық зат
  - A) оссеин
  - B) миозин
  - C) меланин
  - D) актин
  - E) пепсин

19. «У Дидің билігі тұсында Чжан Цзянь императорлық күзетте қызмет етті. Бұл кезде тұтқындағы ғұндар өздерінің юэчжи тайпасының билеушісін өлтіріп, бас сүйегінен сусын ішетін ыдыс жасағандары туралы айтты. Қашқан юэчжилер ғұндардан кек алмақ болды. Бірақ оларды қолдайтын одақтасы болмады. Бұл кезде Хань әулетінің билеушілері ғұндарды талқандамақ болды. Жағдайды естіген ол: «Менің юэчжилермен байланыс орнатқым келеді. Бірақ оларға жол ғұндар арқылы өтеді» - деді. Елші болып барғысы келетіндерді іздеді. Чжан Цзянь, күзет офицері ретінде юэчжи тайпасына Таньи руынан шыққан Ганьфу есімді құлмен бірге баруға тілек білдірді. Олар Шаньси провинциясынан шығып, түп-тура ғұндарға тап болды. Ғұндар оларды тұтқындап, өз көсемдеріне жеткізді. Көсем: «Юэчжи менің солтүстігімде өмір сүреді. Ханьдықтардың оларға елші жіберуге қалай батылы барды? Мен сенің Хань императорын тастауыңды қалаймын. Сенің маған мойынсұнғың келе ме?» деді. Ол Чжан Цзяньды өзіне қалдырды. Чжан Цзянь ғұндарда он жылдан аса тұрды. Ғұндардың батыстағы иеліктерінде тұрып жатқанда ол өзімен бірге жіберілгендермен қашты. Чжан Цзянь саяхатқа аттанғанда онымен бірге жүзден астам адам кеткен еді. Ал он үш жылдан кейін тек екеуі ғана оралды. Чжан Цзянь Давань, үлкен юэчжи, Дася, канцзюй жерлерінде болды. Әңгімелерден олардың айналасында тағы да бес-алты үлкен мемлекеттің бар екенін білді. Ол императорға осы жерлер мен ондағы бар дүниелер және батыс өлкелер туралы естігендерінің барлығын баяндады». **Мәтінде берілген сипаттамаға сәйкес, Қытай елшісінің мақсатын анықтаңыз:**
  - A) Барлау жүргізу
  - B) Будда дінін насихаттау
  - C) Тәжірибе алмасу
  - D) Көмек беру
  - E) Табиғатын зерттеу

13. XI ғасырда Қарахан дәуірінде өмір сүрген, ойшыл ғалым:
 А) Әбу Абдаллах Рудаки
 В) Низами
 С) Әлішер Науаи
 D) Жүсіп Баласағұни
 E) Әл-Хорезми
14. XVII ғ. халқының 80 %-ы фермерлер болған аймақ:
 А) Оңтүстік Италия
 В) Речь Посполита
 С) Скандинавия
 D) Солтүстік Америка
 E) Шығыс Германия
15. «Күріш бүлікшілігі» болған ел:
 А) Ауғанстан
 В) Иран
 С) Қытай
 D) Жапония
 E) Корея
16. «Қырғи қабақ соғыстағы» КСРО-ға қарсы басты мемлекет:
 А) Канада
 В) Англия
 С) Германия
 D) Франция
 E) АҚШ
17. 1919 жылы Қытайдағы «4 мамыр» қозғалысын бастады:
 А) ірі буржуазия өкілдері
 В) студенттер
 С) шаруалар
 D) ірі кәсіпорын иелері
 E) банк иелері
18. Үндістанның астанасы Калькуттадан Делиге көшірілді:
 А) 1913 ж
 В) 1914 ж.
 С) 1911 ж.
 D) 1910 ж.
 E) 1912 ж.

14. Адамның іс-әрекеттері арқылы реттеліп отыратын тірі организмдер бірлестігі
 А) биомасса
 В) биоценоз
 С) популяция
 D) биогеоценоз
 E) агроценоз
15. Екі доминантты гендер бойынша гомозиготалы қызыл гүлді өсімдік рецессивті гомозиготалы ақ гүлді өсімдікпен будандастырылған. Гендердің өзара әрекеттесуінің нәтижесі
 А) супрессор
 В) комплементарлық
 С) эпистаз
 D) сибстер
 E) полимерия
16. Шөбін қайнатып, тұнбасын өтті тазартатын дәрі ретінде медицинада қолданатын өсімдік
 А) балдыр
 В) плаун
 С) мүк
 D) раффлезия
 E) қына
17. Күйіс қарын және сүзгілі қарыннан тұратын ағза
 А) медуза
 В) озеншяны
 С) обелия
 D) аспидия
 E) актиния
18. Асықты жілікпен қатарласа орналасқан жіңішке сүйек
 А) маңдай
 В) шыбық
 С) толарсақ
 D) тобық
 E) шынғақ
19. 2 моль АТФ-тен бөлінетін энергия мөлшері
 А) 20 кДж
 В) 80 кДж
 С) 100 кДж
 D) 10 кДж
 E) 40 кДж

20. Гемофилиямен ауыратын ер адам әкесі гемофилик дені сау әйелге үйленген. Осы отбасында дені сау балалардың дүниеге келу ықтималдығы
- 50% тасымалдаушы
  - 90% тасымалдаушы
  - 100% дені сау
  - 25% дені сау
  - 50% гемофилик

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

21. Мүжілген тау жыныстарын ыдыратып, сусымалы құмдарды құнарлы топыраққа айналдыратын бактерия(-лар)
- көкжөтел
  - баспа
  - сіреспе
  - топалаң
  - шіріту
  - іш сүзегі
  - туберкулез
  - оба
22. Тостағаншасы болмайтын өсімдіктерге жатады
- алма
  - мойыл
  - қызылша
  - қалақай
  - лалагүл
  - қызғалдақ
  - шие
  - итмұрын
23. Адамның тікелей іс-әрекетінен болатын апат(-тар)
- дауыл
  - цунами
  - улы химикаттар төгілуі
  - жанартау атқылауы
  - жер сілкінуі
  - қар көшкіні
  - су тасқыны
  - құйын

7. 1957-1963 жылдары консерватор Г.Макмиллан жаңа үкіметті басқарған ел:
- АҚШ
  - Италия
  - Испания
  - Франция
  - Ұлыбритания
8. XX ғасырдың 40-жылдарында Орталық және Оңтүстік Шығыс Еуропа елдерінде орнаған құрылыс:
- Халықтық майдан
  - Ұлттық-демократиялық
  - Халықтық-демократиялық
  - Христиан-әлеуметтік
  - Христиан-демократиялық
9. 1998 жылы ядролық қаруды сынаған ел:
- Үндістан
  - Корея Республикасы
  - Швейцария
  - Жапония
  - Швеция
10. «...ұлы ғалым, физиолог, жануарлар мен адамдардың жоғарғы нерв қызметі туралы материалистік ілімнің негізін қалаушы. Оның шартты рефлексдер туралы ілімі адам психикасының құпияларын-жүйкеде, бас миында өтетін күрделі процесстерді ашуға мүмкіндік берді. Өзінің асқорыту процесстерін ашқан жаңалықтары үшін 1904 жылы Нобель сыйлығын иеленді. Өзінің бар күшін орыс ғылымын жетілдіру мен дамытуға арнады...».
- Мәтінде кәсіби қызметі сипатталған ғалым:**
- Н.Вавилов
  - И.Павлов
  - Д.Менделеев
  - И.Мечников
  - К.Циолковский
11. Римнен жеңілген Карфаген қаласына қатысты сенаттың қабылдаған шешімі:
- Мәдениет орталықтарын қалыптастыру
  - Ірі сауда орнын құру
  - Қаланы талқандап, орнын егістік жерге айналдыру
  - Ғылыми орталықтар қалыптастыру
  - Жаңа әскери бекіністер салу
12. Рим империясының екіге бөлінген жылы:
- 565 ж.
  - 395 ж.
  - 378 ж.
  - 302 ж.
  - 455 ж.

ДҮНИЕ ЖҮЗІ ТАРИХЫ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Римдіктердің карфагендіктерді атауы:
  - A) Патрицийлер
  - B) Аристократтар
  - ☒ C) Пундар
  - D) Нобилдер
  - E) Плебейлер
2. Флоренцияда 1469-1492 жылдары билік жүргізген:
  - A) Савонарола
  - B) Криспи
  - C) Альбици
  - ☒ D) Бозций
  - E) Медичи
3. Олимпия ойындары кезінде бүкіл Грекияда тыйым салынды:
  - A) Соғысқа
  - B) Жиналыс өткізуге
  - C) Егін егуге
  - D) Саяхатқа шығуға
  - ☒ E) Сауда жасауға
4. Австрия Франциямен ұзаққа созылған соғысқа кірісті:
  - A) М.Герезия тұсында
  - B) II Франц тұсында
  - C) II Иосиф тұсында
  - D) II Леопольд тұсында
  - E) II Ференц тұсында
5. XVIII ғ. кескіндеме өнерінің дамуына үлес қосқан ағылшын суретшісі:
  - A) Франсуа Буше
  - B) Уильям Хогарт
  - C) Гюстав Курбе
  - D) Антуан Ватто
  - E) Оноре Фрагонар
6. Үштік одақ деп аталатын одақтық шартқа қол қойды:
  - A) Англия, Франция, Италия
  - B) Австро-Венгрия, Ресей, Италия
  - C) Ресей, Италия, Германия
  - D) Германия, Австро-Венгрия, Италия
  - E) Англия, Франция, Ресей

24. В. Иогансен қалыптастырған ұғым(-дар)
  - A) генетика
  - B) фенотип
  - C) гетерозигота
  - D) доминант
  - E) генотип
  - F) модификация
  - G) мутация
  - H) рецессив
25. Жұлынның қызмет(-тер)і
  - A) гуморальдық
  - B) тасымалдаушы
  - C) инсулин бөлу
  - D) өткізгіштік
  - E) рефлекстік
  - F) залалсыздандыру
  - G) қоректендіру
  - H) ұрықтану
26. Буылтық құрттарда алғаш пайда болған жүйе(-лер)
  - A) тұйық қанайналым жүйесі
  - B) асқорыту
  - C) жүйке жүйесі
  - D) тыныс алу
  - E) алғашқы қуыс
  - F) өкпе
  - G) сезім мүшелері
  - H) көбею
27. Вена қан тамырларына тән ерекшелік(-тер)
  - A) қалта тәрізді қақпақшалары болады
  - B) артериолалардан тұрады
  - C) қан қысымы жоғары
  - D) бұлшықеттердің астында терең орналасады
  - E) бұлшықет қабаты нашар жетілген
  - F) терінің астына жақын орналасқан
  - G) сыртқы қабаты-эпикард
  - H) аорта тән
28. Бір түр өкілінің екінші бір түр өкілін қорек ретінде пайдалану
  - A) пәтерлестік
  - B) зоохория
  - C) симбиоз
  - D) мутуализм
  - E) аллелопатия
  - F) жыртқыштық
  - G) кооперация
  - H) комменсализм

29. Қозғалмай байланысқан сүйек(-тер)

- A) құйымшақ
- B) мойын омыртқасы
- C) бас сүйектері
- D) тоқпан жілік
- E) шынтақ
- F) сегізкөз
- G) асықты жілік
- H) шыбық

30. Бүйрекүсті бездерінің қабат(-тар)ы

- A) сірқабық
- B) жасунықты
- C) шырышты
- D) қыртысты
- E) пеликулла
- F) миы(боз)
- G) сілемейлі
- H) плазмолемма

БИОЛОГИЯДАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

28. Бразилия мемлекетінің ірі қаласы (қалалары)

- A) Монреаль
- B) Токио
- C) Сан-Паулу
- D) Манаус
- E) Бостон
- F) Оттава
- G) Лондон
- H) Рио-де-Жанейро

29. Конденсатор зауыты бар қала(-лар)

- A) Атырау
- B) Қостанай
- C) Көкшетау
- D) Өскемен
- E) Талдықорған
- F) Павлодар
- G) Петропавл
- H) Астана

30. Суэц каналы бөліп жатқан дүние бөлігі (бөліктері)

- A) Антарктида
- B) Аустралия
- C) Еуразия
- D) Оңтүстік Америка
- E) Азия
- F) Солтүстік Америка
- G) Африка
- H) Америка

ГЕОГРАФИЯДАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

23. Солтүстік Тянь-Шаньға жататын тау жотасы (жоталары)

- A) Өгем
- B) Піскем
- C) Талас Алатауы
- D) Ұзынқара
- E) Сарымсақты
- F) Шу-Іле таулары
- G) Қаратау
- H) Іле Алатауы

24. Алматы облысында орналасқан қорық(-тар)

- A) Алакөл
- B) Алматы
- C) Наурызым
- D) Ақсу-Жабағылы
- E) Қаратау
- F) Батыс Алтай
- G) Қорғалжын
- H) Барсакелмес

25. Ұлыбританияның құрамындағы провинция(-лар)

- A) Шотландия
- B) Уэльс
- C) Солтүстік Ирландия
- D) Жаңа Каледония
- E) Флорида
- F) Калифорния
- G) Гренландия
- H) Мадагаскар

26. Негроидтық нәсіл өкілдері ежелден мекендеген аймақ(-тар)

- A) Азия
- B) Антарктида
- C) Африка
- D) Скандинавия
- E) Аустралия
- F) Америка
- G) Еуропа
- H) Арабия

27. Отын-энергетика кешенінің құрамына кіретін сала(-лар)

- A) құрылыс
- B) көмір өндіру
- C) машина жасау
- D) металл құю
- E) темір өндірісі
- F) химия өнеркәсібі
- G) бидай егу
- H) орман шаруашылығы

ХИМИЯ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

1. Диссоциацияланбайтын зат

- A) Na_2SO_4
- B) CH_3COONa
- C) Na_2CrO_4
- D) $\text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3$
- E) SrSO_4

2. Атомдық кристалдық тор түйіндерінде орналасады

- A) молекулалар
- B) иондар
- C) атомдар
- D) бөлшектер
- E) металдар

3. Қазақстанда ірі кен орындары бар натрий қосылысы $\text{Na}_2\text{SO}_4 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$

- A) доломит
- B) барит
- C) галит
- D) сақар
- E) мирабилит

4. Қатты, сұйық заттардың өз бетінде газ, бу, еріген заттарды сіңіреді

- A) адсорбент
- B) дистиллят
- C) өршіткі
- D) адсорбат
- E) ингибитор

5. Радикалды механизм бойынша жүретін реакция

- A) $\text{C}_2\text{H}_6 + \text{O}_2 \rightarrow$
- B) $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{HCl} \rightarrow$
- C) $\text{C}_2\text{H}_6 + \text{Cl} : \text{Cl} \rightarrow$
- D) $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{HBr} \rightarrow$
- E) $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{O}_2 \rightarrow$

6. Альдегидтерге жататын заттар қатары
- $\text{CH}_3\text{COCH}_3, \text{CH}_3 - \text{O} - \text{CH}_2\text{Cl}$
  - $\text{CH}_3\text{COOH}, \text{CH}_3\text{COCH}_3$
  - $\text{CH}_3\text{CONH}_2, \text{C}_2\text{H}_5\text{CONH}_2$
  - $\text{CH}_3\text{COCl}, \text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$
  - $\text{CH}_3\text{CONH}_2, \text{CH}_3\text{COCl}$
7. $\text{CH}_3 - \text{CH}(\text{CH}_3) - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$ молекуласындағы екіншілік көміртек атомдары
- 5
  - 3
  - 1
  - 4
  - 2
8. $\text{CH}_4 \xrightarrow{\text{Cl}_2, h\nu} \text{CH}_3\text{Cl} \xrightarrow{\text{Cl}_2, h\nu} \text{X} \xrightarrow{\text{Cl}_2, h\nu} \text{Y}$ айналымдағы X, Y заттары
- $\text{CH}_2\text{Cl}_2, \text{CHCl}_3$
  - $\text{CH}_3\text{Cl}, \text{CCl}_4$
  - $\text{CHCl}_3, \text{CH}_3\text{Cl}$
  - $\text{CH}_2\text{Cl}_2, \text{CCl}_4$
  - $\text{CHCl}_3, \text{CCl}_4$
9. Массасы 5 г сілтілікжер металл ауадағы оттегімен тотықты. Алынған оксид сумен әрекеттесіп, нәтижесінде массасы 9,25 г металл гидроксиді түзілді. Реакцияға қатысқан сілтілікжер металл
- кальций
  - магний
  - бериллий
  - стронций
  - барий
10. A және B элементтері бір периодта орналасқан және A_2B_3 қосылыс түзеді. A элементі түзетін оксид құрамында 47% оттегі, B элементі түзетін сутекті қосылыс құрамында 5,9% сутек болады. A_2B_3 қосылысы
- Fe_2Se_3
  - Al_2S_3
  - Fe_2S_3
  - Ga_2S_3
  - Al_2Se_3

19. Орталық Қазақстан экономикалық ауданындағы мыс кенін өңдейтін зауыттар
- Қарсақпай, Риддер
  - Жезқазған, Балқаш
  - Текелі, Мырғалымсай
  - Дөң, Кемпірсай
  - Бозшақөл, Павлодар
20. 1:5000 масштабтағы 2 нүктенің қашықтығы 4,5 см болса, жер бетіндегі қашықтық
- 252 м
  - 195 м
  - 25 м
  - 165 м
  - 225 м
- Нұсқау:** Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар берілді. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.
- Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.
21. Тау жыныстарының үгілу түрі (түрлері)
- техногендік
  - химиялық
  - сейсмикалық
  - органикалық
  - антропогендік
  - геологиялық
  - тектоникалық
  - физикалық
22. Жердің ішкі құрылысының қабат(-тар)ы
- литосфера
  - мантия
  - гидросфера
  - ядро
  - шөгінділер
  - жер қыртысы
  - атмосфера
  - биосфера

13. Елдердің біртұтас шаруашылық даму бағыттарын анықтап, экономикалық деңгейін теңестіретін жүйе
 А) халық ассимиляциясы
 В) сыртқы миграция
 С) экономикалық интеграция
 Д) экономикалық дағдарыс
 Е) жалған урбандалу
14. Шошқа шаруашылығы жақсы дамыған елдер орналасқан аймақтар
 А) Америка, Африка
 В) Еуропа, Африка
 С) Аустралия, Азия
 Д) Еуропа, Азия
 Е) Еуропа, Аустралия
15. Қазақстанның жер аумағы 2724,9 мың км², ал Батыс Қазақстан облысының ауданы 151 мың км². Батыс Қазақстан облысының Қазақстан аумағындағы үлесі
 А) ≈5,8%
 В) ≈6,5%
 С) ≈5,5%
 Д) ≈4,8%
 Е) ≈4,5%
16. Алғашқы акваландты жасаған теңізші
 А) Т.Хейердал
 В) Ж. Кусто
 С) М.Бехайм
 Д) А.Гумбольдт
 Е) Ф.Крузенштерн
17. 1000 адамға шаққанда туған және өлген адамдар санының арақатынасы
 А) өлім
 В) тығыздық
 С) туу
 Д) көпші-қон
 Е) табиғи өсім
18. Марал шаруашылығымен айналысатын облыс
 А) Қостанай
 В) Алматы
 С) Шығыс Қазақстан
 Д) Солтүстік Қазақстан
 Е) Павлодар

11. Тристеарин майының сылтық гидролизі кезінде түзілетін өнімдер
 А) глицерин, метилстеарат
 В) этанол, натрий стеараты
 С) глицерин, дистеарат
 Д) пропантриол, натрий стеараты
 Е) натрий глюконаты, этандиол
12. Қысқартылған иондық теңдеу $Mg^{2+} + OH^{-} \rightarrow Mg(OH)_2 \downarrow$ сәйкес келетін теңдеу
 А) $Mg(NO_3)_2 + H_2O \rightarrow$
 В) $MgO + HCl \rightarrow$
 С) $Mg(OH)_2 + H_2SO_4 \rightarrow$
 Д) $MgCl_2 + AgNO_3 \rightarrow$
 Е) $MgCl_2 + NaOH \rightarrow$
13. Толуолдың азот қышқылымен реакциясындағы барлық коэффициенттер саны
 А) 9
 В) 8
 С) 6
 Д) 5
 Е) 7
14. Массасы 47 г фенол азот қышқылымен әрекеттескенде түзілген пикрин қышқылының массасы
 А) 188 г
 В) 241,6 г
 С) 114,5 г
 Д) 132,4 г
 Е) 229 г
15. Ас тұзының судағы ерітіндісі физиологиялық ерітінді ретінде медицинада қолданылады. Дәріханада 250 г 3%-тік ерітінді даярлау үшін қажет ас тұзы мен судың массасы
 А) 6,5 г, 581,9 г
 В) 5,9 г, 463,5 г
 С) 3,3 г, 144,7 г
 Д) 7,5 г, 242,5 г
 Е) 9,2 г, 342,8 г
16. Электрондық формуласы $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1$ болатын 4 моль металл гидроксидімен әрекеттесетін мырыш гидроксидінің зат мөлшері
 А) 8 моль
 В) 2 моль
 С) 3 моль
 Д) 1 моль
 Е) 4 моль

17. 80 г магний оксидін тотықсыздандыру үшін 6 г көмір жұмсалған болса, оның массалық үлесі
- 25 %
  - 15 %
  - 55 %
  - 35 %
  - 45 %
18. $3\text{O}_2 \rightarrow 2\text{O}_3$ 4,48 л озон алу үшін 28,46 кДж жылу жұмсалынса, химиялық реакцияның жылу эффекті
- 813 кДж
  - 284,6 кДж
  - 406,5 кДж
  - 412,5 кДж
  - 569,2 кДж
19. $\text{S} + \text{KClO}_3 \rightarrow \text{SO}_2 + \text{KCl}$ реакция теңдеуінде 36,75 г тотықтырғышпен әрекеттесетін тотықсыздандырғыш массасы (г)
- 17,2
  - 15,6
  - 12,4
  - 14,4
  - 11,2
20. II валентті металл сульфатының сулы ерітіндісін электролиздегенде катодтан 12,8 г металл анодта 2,24 л (қ.ж.) газ бөлінді. Катодта бөлінген металл
- Cu
  - Zn
  - Hg
  - Ba
  - Mg

7. Африкадағы монархиялардың саны
- 5
  - 4
  - 1
  - 2
  - 3
8. Көп ұлтты мемлекет
- Үндістан
  - Корея
  - Дания
  - Жапония
  - Швеция
9. Адамзаттың көпшілігі сөйлейтін тіл семьясы
- қытай-тибет
  - афразиялық
  - үнді-еуропалық
  - нигер-кордофан
  - алтай
10. Аталған нысандардың Еуразияда орналасқандары
- ▲ Үлкен Хинган жотасы
  - Коряк таулы қыраты
  - Тибести таулы қыраты
  - Чимборосо тауы
  - ◆ Попкатепетль жанартауы
- ▲ мен ■
  - мен ▲
  - мен □
  - ◆ мен ■
  - мен ◆
11. Гольфстрим ағысы
- Экватор маңынан бастау алып Жапон аралдары жағалауымен өтеді
  - Солтүстік Америка материгінің солтүстік батыс жағалауы арқылы өтеді
  - Солтүстік Атлант ағысы деген атаумен Еуропа жағалауына жетеді
  - Антарктида материгін айналып өтіп, Жапон аралдары жағалауына дейін жетеді
  - Жапон аралдары жағалауынан бастау алып Солтүстік Америка материгіне жетеді
12. Қарашығанақ мұнай-газ кен орны орналасқан облыс
- Қызылорда
  - Маңғыстау
  - Батыс Қазақстан
  - Ақтөбе
  - Шығыс Қазақстан

ГЕОГРАФИЯ

Нұсқау: Сізге берілген бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

- Сөнген жанартау
  - Кракатау
  - Ключи Шоқысы
  - Эльбрус
  - Везувий
  - Этна
- Соқтығысу, ажырау, кірігу қозғалыстары болатын аймақ
  - ядро мен жер қыртысының шекарасы
  - базальт қабаты мен ядро аралығы
  - ядро мен гранит қабаты аралықтары
  - литосфералық тақталар шекарасы
  - мантия мен ядроның шекарасы
- Американың жаңа халқы
  - пигмейлер
  - мулаттар
  - тутсилер
  - химилер
  - малагасийлер
- Ғалымдардың болжамы бойынша мантияның төменгі шекарасындағы температура
  - 3000°C
  - 2200°C
  - 1500°C
  - 3800°C
  - 5200°C
- Қазақстандықтардың 70% ұстанатын дін
  - будда
  - иудаизм
  - христиан
  - ислам
  - индуизм
- Қазақстан аумағының 10% жерін алып жатқан жер бедері
  - қыраттар
  - жазықтар
  - үстірттер
  - биік таулар
  - ойпаттар

Нұсқау: Сізге бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар беріледі. Таңдаған жауапты жауап парағындағы берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет.

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларында дұрыс жауаптар саны үшеуден аспайды.

- Қайтымсыз реакциялар
  - $\text{NaOH} + \text{CuCl}_2 \rightarrow$
  - $\text{SO}_2 + \text{O}_2 \rightarrow$
  - $\text{H}_2 + \text{O}_2 \rightarrow$
  - $\text{N}_2 + \text{H}_2 \rightarrow$
  - $\text{Mg} + \text{O}_2 \rightarrow$
  - $\text{NO} + \text{O}_2 \rightarrow$
  - $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{H}_2 \rightarrow$
  - $\text{MgO} + \text{HCl} \rightarrow$
- Екі сатылап диссоциацияланатын қосылыстар
  - HNO_3
  - NaF
  - Na_3PO_4
  - FeCl_3
  - Ca(OH)_2
  - H_2SO_4
  - KCl
  - NaHCO_3
- $\text{Э}_2\text{O}_3$ оксидіндегі элементке тән
  - ns^2np^1
  - бейметалл
  - s-элемент
  - p-электрон жұптаспаған
  - тотығу дәрежесі + 3
  - тотығу дәрежесі -2
  - ns^2np^2
  - ns^2np^3

24. Жағу арқылы SO_2 алу үшін қолданылатын кендер

- A) BaSO_4
- B) FeS_2
- C) ZnS
- D) Cu
- E) Na_2SO_3
- F) SO_3
- G) K_2SO_4
- H) H_2SO_4

25. Реакциядағы $\text{BaCl}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow$

арасында жүретін реакцияның молекулалық, толық иондық және қысқартылған иондық теңдеулеріндегі коэффициенттер сан(дар)ы

- A) 12
- B) 3
- C) 9
- D) 4
- E) 10
- F) 11
- G) 5
- H) 8

26. BeCl_2 молекуласының гибридтену типі, байланыс бұрышы және молекуласының пішіні

- A) 80°
- B) sp^3
- C) сызықты
- D) sp^2
- E) бұрышты
- F) sp
- G) 180°
- H) 90°

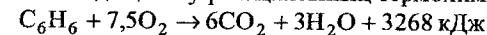
27. $\text{Li}, \text{Na}, \text{K}, \text{Rb}, \text{Cs}$ қатарындағы металдарға тән тұжырым(дар)

- A) барлығы газдар
- B) сілтілік жер металдар
- C) тотығу дәрежесі +1
- D) валенттіліктері ауыспалы
- E) тотықтырғыштар
- F) күшті тотықсыздандырғыштар
- G) қиын балқиды
- H) сілтілік металдар

28. $\text{CH}_4 + \text{Cl}_2 \xrightarrow{h\nu}$ реакциясы

- A) тізбекті
- B) галогендеу
- C) алмасу
- D) қосылу
- E) тотығу
- F) орынбасу
- G) полимерлену
- H) айырылу

29. Бензолдың жану реакциясының термохимиялық теңдеуі бойынша

2 моль, 78 г, 100 мл (тығыздығы 0,879 г/мл) бензол жанғанда бөлінетін жылудың мөлшері (кДж)

- A) 3333
- B) 3268
- C) 3458
- D) 3683
- E) 4561
- F) 6536
- G) 2546
- H) 2589

30. Тосап дайындау үшін 10% қант ерітіндісі қажет. 2 л ерітінді (тығыздығы-1,1 г/мл) дайындау үшін қажет қант пен судың массасы (г)

- A) 296,8
- B) 1430,2
- C) 1980
- D) 1853,8
- E) 220,0
- F) 1936,3
- G) 290,3
- H) 1476,8

ХИМИЯДАН СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ